

Hva kjennetegner utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep?

En systematisk litteraturstudie

Karen Kristine Fure & Helene Hornstuen Urberg

Masteroppgave i psykologi - Helse, utvikling og samfunn

Psykologisk Institutt
Universitetet i Oslo

27.05.2022

Sammendrag

Forfattere: Karen Kristine Fure & Helene Hornstuen Urberg

Tittel: Hva kjennetegner utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep? En systematisk litteraturstudie

Veiledere: Stine Nygård og Ingela Lundin Kvaalem

Bildebaserte seksuelle overgrep refererer til det å ta, distribuere eller fremsette trusler om å dele et seksuelt bilde uten samtykke. Fremskridende teknologi har gjort dette til et stadig ekspanderende problem, hvor internett ikke bare bidrar til stor spredning av eventuelle bilder men også at spredningen vedvarer. Det finnes generelt lite forskning på tema, og det er dokumentert svært varierte sammenhenger blant de som er involvert og berørt. Det er også få studier som har fokusert eksplisitt på utøverne og hvilke motiver som ligger bak ugjerningen. Overordnet problemstilling for denne oppgaven er derfor hva som kjennetegner utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep. Videre forskningsspørsmål er knyttet til forekomst, psykososiale egenskaper og motiv.

Til å belyse problemstillingen har denne studien benyttet systematisk litteratursøk som metode til å samle eksisterende litteratur på utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep. Det endelige søket ble gjort i databasene Web of Science, Scopus, PsycInfo, PubPsych og PubMed og etter vurdering mot inklusjons- og eksklusjonskriteriene ble 31 studier inkludert i litteraturgjennomgangen. Oppsummert viser sammenstillingen at utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep ofte er menn og at forekomsten er høyest blant ungdommer og unge voksne. Videre så man at ulike personlighetstrekk kan predikere utøvelse av nakenbildespredning, og at det fantes stor variasjon innenfor motivasjon for bildedeling uten samtykke, blant disse så vi at “det var en spøk” var den mest fremtredende.

Forord

Det oppleves meningsfylt å avslutte dette studieløpet med en innlevering som belyser en så aktuell og viktig tematikk. Kunnskapen vi har ervervet gjennom denne prosessen skal vi ta med oss videre, og vi håper andre også kan dra nytte av kunnskapen denne masteroppgaven bærer med seg.

I løpet av denne prosessen er det flere personer som har vært av betydning for oss. Først og fremst ønsker vi å rette en stor takk til vår veileder Stine Nygård. Det har vært en utrolig læringsrik og spennende prosess. Takk for veiledningsmøter og tilbakemeldinger som har vært både inspirerende og grundige - dette hadde ikke gått uten deg! Vi vil også takke Ingela for korrekturlesning og kloke innspill under innspurten.

Til slutt vil vi takke våre kjære familier og kjærester som alltid er der for oss med oppmuntrende ord og støtte. Og ikke minst vil vi rekke en liten takk til Sentralen kafé som har servert oss litervis med god kaffe.

Oslo, Mai 2022

Karen Kristine Fure & Helene Hornstuen Urberg

Innholdsfortegnelse

BAKGRUNN.....	7
KUNNSKAPSSTATUS	10
<i>Tidligere forskning</i>	<i>10</i>
<i>Teoretiske tilnærminger.....</i>	<i>11</i>
STUDIENS FORMÅL OG FORSKNINGSSPØRSMÅL	13
METODE.....	15
METODETRIANGULERT LITTERATURSTUDIE	15
VITENSKAPSTEORETISK TILNÆRMING	15
LITTERATURSØK.....	16
<i>Søkestreng.....</i>	<i>17</i>
<i>Valg av databaser</i>	<i>17</i>
<i>Inklusjons- og eksklusjonskriterier.....</i>	<i>18</i>
<i>Seleksjonsprosessen.....</i>	<i>19</i>
<i>Kvalitetsvurdering.....</i>	<i>19</i>
ANALYSE	21
<i>Segregert data syntese.....</i>	<i>21</i>
<i>Kvalitativ analyse.....</i>	<i>21</i>
<i>Kvantitativ analyse.....</i>	<i>23</i>
RESULTATER	24
KVALITATIVE FUNN	24
<i>Metodisk kvalitet.....</i>	<i>25</i>
<i>Dominans og selvhevdelse</i>	<i>28</i>
<i>Status og tilhørighet</i>	<i>31</i>
<i>Mestring og støtte</i>	<i>33</i>
<i>Offerklandring.....</i>	<i>35</i>
KVANTITATIVE FUNN.....	37
<i>Metodisk kvalitet.....</i>	<i>37</i>
<i>Forekomst for utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep</i>	<i>43</i>
<i>Sammenheng mellom utøvelse og demografiske variabler</i>	<i>43</i>
<i>Sammenheng mellom utøvelse og psykologiske variabler.....</i>	<i>44</i>
<i>Motiver for utøvelse.....</i>	<i>45</i>
DISKUSJON.....	47
BILDEBASERTE SEKSUELLE OVERGREP SOM ANTISOSIAL ATFERD.....	47
BILDEBASERTE SEKSUELLE OVERGREP SOM SOSIAL VALUTA	49

BILDEBASERTE SEKSUELLE OVERGREP SOM KJØNNSBASERT VOLD	51
PRIMÆRSTUDIENE.....	52
LITTERATURSTUDIEN	54
IMPLIKASJONER.....	55
KONKLUSJON	57
REFERANSER	58

Teknologiske fremskritt har transformert og utvidet måtene seksuell vold kan utøves på. Den teknologiske utviklingen har ikke bare gjort det lettere å sende nakenbilder til hverandre, men også at slike bilder kan havne på avveie. Internettets potensiale til å spre innhold i høy hastighet og over store geografiske områder, muliggjør spredning av bilder på nye måter enn tidligere. I tillegg til at spredning kan være vidtrekkende kan den også være varig (Bargh & McKenna, 2004).

Til tross for at bildebaserte seksuelle overgrep på ingen måte er et nytt fenomen, kan fremveksten spores tilbake til etableringen av IsAnyoneUp.com i 2010, som tillot brukere å anonymt dele seksuelle bilder av andre uten deres samtykke helt anonymt (Henry & Flynn, 2019). Nettstedet hadde over 30 millioner sidevisninger hver måned, og i tillegg til bilder ble også ofrenes personlige informasjon delt. Nettstedet ble lagt ned i 2012, men tilsvarende sider eksisterer og florerer rundt på nettet den dag i dag.

Den første internasjonale studien som så på omfanget og prediktorer for utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep så at det er svært varierte sammenhenger blant de som er involvert og berørt (Henry & Powell, 2018). Det er rapportert om svært alvorlige og vedvarende konsekvenser for de som har blitt utsatt for det, og kan sammenlignes med ettervirkninger fra opplevd seksuelle overgrep. At intime bilder blir spredd uten samtykke er derfor viktig å forebygge, og å forstå hva som driver utøverne vil derfor være et viktig grunnlag for å kunne oppnå dette.

Per dags dato finnes det flere ulike studier som tar for seg forekomst, utøvelse og konsekvenser av bildebaserte seksuelle overgrep. Det finnes også ulike teorier som kan hjelpe til med å forstå og forklare utøvelsen av bildebaserte seksuelle overgrep. Til gjengjeld finnes det ingen systematisk sammenstilling av forskning som fokuserer på hva som driver og motiverer utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep. Denne masteroppgaven er basert på en litteraturstudie av tidligere forskning på utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep. Mer spesifikt har vi undersøkt hva som kjennetegner utøvere, med fokus på deres psykososiale egenskaper, motivasjon og forståelse av nakenbildespredning. Oppgaven vår vil innlede med å gjøre rede for hva bildebaserte seksuelle overgrep er, oppsummere tidligere forskning og eventuelle teoretiske perspektiver som måtte finnes på temaet. Oppgavens hovedformål vil også bli beskrevet. Videre vil valg av metode og design gjøres rede for, før resultatene presenteres etterfulgt av et diskusjonskapittel. Her vil også begrensninger ved de inkluderte studiene og oppgaven i seg selv belyses. Avslutningsvis vil implikasjoner og forslag til videre forskning legges frem.

Bakgrunn

I løpet av det siste tiåret har samtykkende former av intim bildedeling, ofte omtalt som sexting, blitt utforsket på ulike måter (Ringrose, et al., 2012; Cooper, et al., 2016; Roberts & Ravn, 2020). Nyere forskning har hovedsakelig handlet om distribusjon av innhold uten samtykke (Langlois & Slane, 2017; Bates, 2017) der begrepet bildebaserte seksuelle overgrep (image-based sexual abuse) har fått gjennomslag i studier som tar for seg forståelsen av både praksisen og betydningen av bildedeling uten samtykke (McGlynn, et al., 2017; DeKeseredy & Schwartz, 2016; Henry, et al., 2018).

Bildebaserte seksuelle overgrep finner sted på tvers av ulike teknologiske plattformer som for eksempel Snapchat, Facebook og Instagram (Ringrose, et al., 2012), og på ulike nettsider og forumer på det mørket nettet (Langlois & Slane, 2017; Uhl, et al., 2018). Det er også et begrep som inkluderer et spekter av atferd som involverer spredning av bilder og videoer av seksuell art. Variasjonen som eksisterer i definisjonen har omhandlet hva slags type innhold som blir sendt og hva slags medium som blir brukt. Denne inkonsistensen i begrepet har gjort det vanskelig å vite hva det er som representerer bildebaserte seksuelle overgrep, og det har også gjort det vanskelig å vite hvor utbredt fenomenet egentlig er. Flere forskere har prøvd å problematisere variasjonen av begreper som finnes, og det er her paraplybegrepet bildebaserte seksuelle overgrep har dukket opp (McGlynn, Rackley & Houghton, 2017). Hensikten har vært å opprette et samlebegrep som kan beskrive alle de ulike praksisene det innebærer, hvor fellesnevneren er trakassering og overgrep, samt muliggjøre juridiske og politiske tiltak som bedre gjenspeiler ugjerningene som blir begått og opplevelsene ofrene sitter med. Bildebaserte seksuelle overgrep fungerer derfor som et samlebegrep og innebærer tre viktige atferder; å ta eller opprette seksuelle bilder uten samtykke, deling av seksuelle bilder uten samtykke, og trusler om å distribuere seksuelle bilder (Powell et al., 2018).

Begrepet omfatter dermed ulike fenomener og den mest kjente formen for bildebaserte seksuelle overgrep er den såkalte praksisen hevnporno. Hevnpornografi er online, noen ganger offline, distribusjon eller deling uten samtykke av eksplisitte innhold av noen andre (Hearn & Hall, 2019). Innholdet er gjerne delt av eks partnere, partnere eller andre som bare søker hevn eller underholdning - også referert til som pornografi uten samtykke. I dette tilfellet oppstår skaden av bildebaserte seksuelle overgrep fra distribusjon av private seksuelle bilder uten samtykke, men konseptet omfatter også private bilder som lages uten samtykke fra de avbildede personene, samt fra deres påfølgende distribusjon uten samtykke. "Upskirting"

er også et eksempel på dette. Fenomenet refererer til handlingen hvor man tar bilder eller opptak fra undersiden av noens skjørt/kjole, skrittet, undertøyet eller bena til noen uten samtykke, og i tillegg vanligvis uten deres viten (Hall et al., 2021). Bildene er vanligvis tatt offentlig, for eksempel på gata, offentlig transport, på butikken, på skolen, på arbeidsplassen eller lignende. En annen form for bildebasert seksuelle overgrep er seksuell utpressing, også referert til som “sextortion”. Dette handler om å tvinge noen til å dele seksuelle bilder av seg, gjerne gjennom webkamera, og med trusler for å få tak i flere bilder og/eller seksuelle handlinger. Denne formen for tvang og trusler til distribusjon av bilder er også brukt som en form for kontroll i voldelige forhold.

Nettmobbing er typisk definert som en handling utført gjentatte ganger av en person mot en annen ved bruk av digitale medier (Calvete et al, 2010 ref. i Ehman & Gross, 2019). Seksuell nettmobbing er et relativt nytt problem der ulike former for teknologi, inkludert sosiale medier og andre nettbaserte verktøy, brukes til å trakassere en annen person på en seksuelt eksplisitt måte (Ehman & Gross, 2019). Til slutt, en ytterligere kategori av bildebasert seksuelle overgrep er der bilder er blitt endret eller redigert slik at det ser ut som individet har engasjert seg i en bestemt seksuell aktivitet, ofte referert i litteraturen som “deep fakeporn” (McGlynn et al., 2017).

Ikke alle ofre av bildebasert seksuelle overgrep reagerer likt, men forskning viser at et flertall rapporterer om alvorlige og vedvarende psykiske plager som følge av forbrytelsen, inkludert posttraumatisk stresslidelse, angst og depresjon (Bates, 2017; Wolak, et al., 2012; Siegle, 2010; Korenis & Billick, 2014). Ofre kan også kjenne en følelse av skam og lav selvtillit eller selvfølelse. De kan begynne å se verden som et utrygt sted, og lurar på hvem som har sett deres intime bilder og hvem de fortsatt kan stole på. Når et bilde deles uten samtykke, opplever ofrene en følelse av krenkelse og tap av kontroll. Ofre har ikke lenger noen kontroll over hvem som ser kroppen deres, og som sådan er deres kroppslige autonomi kompromittert. Misbruket er ofte pågående, kumulativt og nådeløst, fordi bildene eller videoene forblir “der ute”, konstant tilgjengelige etter å ha blitt delt på nettet, sett og gjenoppdaget (Bates 2017; McGlynn et al.2019). I denne forstand er de psykiske helseeffektene av bildebaserte seksuelle overgrep lik de som rapporteres av de som har opplevd seksuelle overgrep. I USA fant forskning fra Cyber Civil Rights Initiative at over 50% av ofrene rapporterte at bildet deres dukket opp ved siden av deres fulle navn og sosial nettverksprofil, mens over 20% oppga at bildet dukket opp ved siden av epost-adressen og telefonnummeret deres. Dette kalles for “doxing” og ofre opplever dette som trakassering som kan få personlig konsekvenser for deres sosiale og profesjonelle liv. Ofrene kan frykte

fysiske angrep, en frykt som øker der personopplysninger deles sammen med bilder og der kommentarer legges ut på nett om oppfordring til ytterligere vold. I tillegg kan ofre av bildebaserte seksuelle overgrep miste jobben, hjemmet og bli utstøtt fra familiene sine, eller sine kulturelle eller religiøse samfunn. Alt dette kan bidra til et offers tap av identitet. I motsetning til et fysisk seksuelt overgrep der effektene vanligvis er mer “innesluttede”, kan bildebaserte seksuelle overgrep strekke seg over tid, potensielt dukke opp år senere, og på tvers av forskjellige domener - bilder og videoer kan lastes ned til personlige harddisker. Ofre kan også bli holdt helt eller delvis ansvarlige for forbrytelsen, referert til som offerklandring (victim blaming). De kan oppleve klandring fra profesjonelle støttetjenester, noe som kan føre til at offeret stiller spørsmål ved effektiviteten av disse tjenestene. Offerklandring kan også resultere i taushet, fordi vedkommende frykter å bli klandret. De ødeleggende og konstante skadene av bildebaserte seksuelle overgrep understreker viktigheten av å reagere omfattende og helhetlig på denne nye formen for overgrep. Dette er et globalt problem som påvirker alle aldre, kjønn, seksuelle identiteter og etnisiteter. Dessverre finnes det stadig etterspørsel etter ulike bilder uten samtykke, og nettsider dedikert til de ulike kategoriene oppmuntrer til mer opprettelse og forbruk. Problemet med bildebaserte seksuelle overgrep er at det antageligvis kun vil ekspandere i takt med teknologien, det er derfor viktig å forstå mekanismene bak fenomenet for å kunne utvikle tiltak og finne måter å forebygge dette på.

Omfanget av lover som tar for seg bildebaserte seksuelle overgrep varierer fra land til land. I Norge kan man få opptil to års fengsel ved deling av private bilder uten samtykke. Denne loven gjelder også for de som videresender bilder. Visse land, som for eksempel Canada og Frankrike, har innført spesifikk lovgivning for å kriminalisere bildebaserte seksuelle overgrep. I andre land, som India, er bildebaserte seksuelle overgrep kriminalisert i henhold til eksisterende lover om voyeurisme, personvern og informasjonsteknologi. I andre sammenhenger, for eksempel i Bangladesh, er pornografi generelt forbudt, noe som gjør at bildebaserte seksuelle overgrep havner inn under disse lovene. Andre steder er bildebaserte seksuelle overgrep også en sivil krenkelse, for eksempel i henhold til personvernskade eller sivil ærekrenkelse, og ofre kan ha rett til erstatning eller erstatning for skadene som er påført (McGlynn & Rackley, 2009). Det sprikende omfanget av juridiske konsekvenser understreker hvor viktig det er få en internasjonal lovgivende politikk som kan sørge for at utøvere holdes ansvarlige og ofre har tilgang til et rettfærdig strafferettssystem.

Kunnskapsstatus

Bildebaserte seksuelle overgrep kan forstås som en del av repertoaret til intim partnervold i sammenheng med vold i hjemmet eller andre former for intim partner mishandling (Henry & Powell, 2018), men ikke alle tilfeller av bildebaserte seksuelle overgrep samsvarer med dette mønsteret. Forskning viser at utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep også kan være venner, familie, kollegaer eller bekjente. Selv om begrepet hevnporno antyder at det primære behovet for deling av seksuelt innhold uten samtykke er hevn, viser forskning at det ikke bare er én dominerende motivasjon som er felles for alle former for bildebaserte seksuelle overgrep. Dette kapittelet vil oppsummere tidligere litteraturstudier og hva vi vet i dag, samt noen av de ulike teoretiske tilnærmingene som preger feltet.

Tidligere forskning

Det finnes flere studier som har diskutert forholdet mellom definisjoner og årsaksforhold ved bildebaserte seksuelle overgrep. Dette er interessant fordi det vil være grunn til å tro at operasjonalisering vil styre hva slags prevalens man får, og dermed hvilke årsakssammenhenger forskere vil fokusere på. En tidligere litteraturstudie hadde til hensikt undersøke ulike former for teknologi-fasilitert seksuell vold (Henry & Powell, 2018). Her argumenterte de for at bildebaserte seksuelle overgrep er en form for kjønnsdelt vold, med større risiko for utsatthet hos kvinner. Harper og kollegaer (2021) prøvde i sin artikkel å definere ulike atferder som kunne defineres som bildebaserte seksuelle overgrep, slik at de kunne plasseres innenfor konteksten av den etablerte empiriske litteraturen som finnes om motivasjoner bak seksuelle krenkelser. Her argumenterte de for at ulike former for nakenbildespredning burde forstås forskjellig, til tross for at de havner i samme kategori for eksempel juridisk. På den måten mente de at bildebaserte seksuelle overgrep kunne forklares på en rekke ulike måter fra et psykologisk perspektiv. En annen studie ble utført for å se på i hvilken grad samtykkende og ikke-samtykkende handlinger ble blandet sammen i den juridiske, pedagogiske og psykologiske litteraturen om sexting, og hvordan nakenbildespredning ble konseptualisert innenfor disse disiplinene (Krieger, 2017). Her så man at definisjonen av sexting varierte, og at sexting uten samtykke ble konseptualisert på følgende måter: som en risiko som følge av sexting, offerets skyld, som mobbing eller en form for vold mot kvinner. Krieger foreslo at det hadde vært fruktbart å utforske hvordan spesifikke definisjoner bidrar til motstridende funn, og at blanding av samtykkende og ikke-samtykkende handlinger kan gi motstridende funn. Hun poengterte også at deling av bilder uten samtykke burde konseptualiseres som et eget fenomen for å kunne gjøre metodisk

forsvarlig forskning og utvikle effektive intervensjoner. En metaanalyse på teknologi-fasilitert seksuell vold så at 12% hadde delt seksuelle bilder uten tillatelse, 2,7% hadde truet med å dele seksuelle bilder og 8,9% hadde tatt et bilde uten samtykke (Patel & Roesch, 2020). Det ble også gjort en kvalitativ analyse for å vurdere mental helse og det å ha vært utsatt for teknologi-fasilitert seksuell vold, som kunne avsløre betydelige psykiske helseeffekter, inkludert angst, depresjon og dårlig mestring blant ofre.

Andre forskerne har understreket viktigheten av å undersøke sexistisk tro på kjønnsroller, atferd og relasjoner i et samfunn for å forstå seksuell vold, spesielt mot kvinner (Glick & Fiske, 1996, 2011). For eksempel er det noen som har forsøkt å kvantifisere sexistiske ideologer ved å utvikle Ambivalent Sexism Inventory (Glick & Fiske, 1996), og har brukt denne for å demonstrere forholdet mellom sexisme og utførelse av teknologi-fasilitert vold og dating vold (dating violence perpetration) (Martinez-Pecino & Durán, 2016; Morelli et al., 2016; Tang & Fox, 2016). Det finnes også de som hevder at internettets tillatelse for anonymitet øker ytringsfriheten og autonomien til å konstruere og endre det elektroniske selvet, som igjen skaper en kultur for rask og anonym gjengjeldelse, som oppmuntrer til kriminell aktivitet (Hlavach & Freivogel, 2011; Stroud, 2014).

Teoretiske tilnærminger

Ulike teorier som har prøvd å forklare bildebaserte seksuelle overgrep har blitt løftet frem i tidligere litteraturstudier av fenomenet. En teori som har blitt sett i sammenheng med bildebaserte seksuelle overgrep er teorien om begrunnet handling (theory of reasoned action) (Ajzen & Fishbein, 1975). Denne viser at et individs deltakelse i en spesifikk frivillig atferd kan forutsies av individets intensjon om å engasjere seg i atferden. Intensjonene om å engasjere seg i en frivillig valgt atferd avhenger av individets holdninger til atferden (styrken på oppfatningene om atferden kombinert med den positive eller negative evalueringen av disse) og subjektive normer (individets normative oppfatning av hva sentrale personer mener om atferden eller forventer at individet skal gjøre, og motivasjonen til å tilpasse seg jevnaldrende normer). Teorien handler med andre ord om at atferden vil velges hvis individets holdning til atferden er positiv og ville bli godt tatt imot av jevnaldrende.

DeKeseredys (1988) sin teori om mannlig likmannsstøtte («male peer support») har også blitt brukt for å forstå bildebaserte seksuelle overgrep, som så fenomenet som et uttrykk for kjønnsperformativitet, hypermaskulinitet og heteronormativitet. Teorien forklarer hvorfor noen menn ser på kvinner som passende mål for fysiske, seksuelle og psykologiske overgrep. Her blir det hevdet at voldelige menn som vanker i en patriarkalsk kultur som støtter for

eksempel fysisk misbruk og overgrep mot kvinner, har mannlige venner med lignende synspunkt og verdier, og at dette blir forsterket gjennom gjensidig støtte (Schwartz & DeKeseredy, 1997). Denne støtten innebærer blant annet verbal og emosjonell støtte, og inkluderer et språk som definerer kvinner som legitime gjenstander for misbruk og seksuelle overgrep. DeKeseredy og Schwartz (2016) argumenterer for at bildebaserte seksuelle overgrep er et middel for å styrke sin maskulinitet på. Dette støttes også av Floods (2008) påstand om mannlig båndknytting eller homososialitet. Ifølge Flood (2008) er kjønnsperformativitet basert på at menn søker godkjenning fra andre menn som de både identifiserer seg med, og konkurrerer mot. Han hevder at menn bruker ritualisert seksuell ydmykelse av en kvinne for menns kollektive underholdning, og forsøker å forbedre sin posisjon i maskuline sosiale hierarkier. Senere forskning bekrefter også at mannlig likemannsstøtte lar menn føle rettferdighet når de begår overgrep mot kvinner (DeKeseredy & Schwartz, 2016). Men som litteraturen antyder, har ingen studier eksplisitt sammenlignet motivasjonen til en seksuell voldsutøver med motivasjonen til en utøver av bildebaserte seksuelle overgrep. Allikevel ligger det sterk grunn til å tro at denne teorien også kan la seg overføre til fenomenet. Som gjenstander for utveksling er nakenbilder uten samtykke ikke krenkende på grunn av innholdet i seg selv, men på grunn av maktforholdet som ligger til grunn for deres produksjon og/eller distribusjon. Dette inkluderer utvekslingen og dynamikken innenfor for eksempel nettbaserte subkulturer, som bygger og opprettholder en følelse av fellesskap blant brukere (Cooper et al., 1999 ref. i Henry & Flynn, 2019).

Det finnes flere holdninger som kan være nyttig å undersøke for og forstå bildebaserte seksuelle overgrep. Utviklingen og aksepten av voldtektsmyter er drevet av samfunnet, tid og kultur (Payne et al., 1999 ref. i Fido & Harper, 2020). Dette betyr at aksept av voldtektsmyter er større i samfunn der en voldtektskultur er adoptert (Barnett et al., 2018). I disse miljøene er holdninger og atferd relatert til offerklandring (victim-blaming), “slut-shaming”, og bagatellisering eller fornektelse av seksuell vold, alle tydelige med på å normalisere denne type atferd (Attenborough, 2014 ref. i Fido & Harper, 2020). Selv om de aller fleste vil finne bildebaserte seksuelle overgrep moralsk forkastelig, kan det å adoptere ideer som fokuserer på å skylde på offeret eller minimere konsekvenser bidra til å rasjonalisere handlingen og gjøre den mer akseptabel (Mckinlay & Lavis, 2020 ref. i Karasavva & Forth, 2021). Studier har også sett at aksept av lignende tanker og myter om voldtekt har vært knyttet til voldtektstilbøyelighet (Bohner et al., 2005 ref. i Karasavva & Forth, 2021). En aksept av slike stereotypiske oppfatninger vil sannsynligvis også påvirke holdninger til hevnpornografi, og dens ofre. I forskningen til Branch og kolleger (2017), fant de en felles overbevisning om at

de som driver med ulik atferd knyttet til sexting, ville være mer tilbøyelig til å “hooke opp”, noe som indikerer tilstedeværelsen av subtile voldtektsmyter knyttet til seksuell erfaring (dvs. hvis ofrene var ute etter å “hooke opp”, så ble dette tatt med i vurderingen om deres skyld i hevnpornografien). Denne tolkningen støttes av forskningen til Hatchers (2016), hvor aksept for voldtektsmyter var betydelig assosiert med høyere forekomst av hevnpornografi. I disse tilfellene var holdningen at kvinnen “ber om det” på grunn av hennes seksuelle promiskuitet og engasjement i sexting (Edwards et al., 2011).

Noen studier har også sett på sammenhengen mellom ulike personlighetstrekk og utførelse av bildebaserte seksuelle overgrep. Blant personlighetstrekk som har blitt undersøkt finner vi den mørke triaden (the dark triad), som inkluderer narsissisme, psykopati og machiavellianism. Trekkene kalles for mørke, på grunn av sine ondskapsfulle egenskaper. Trekkene er relatert til en likegyldighet til å påføre andre skade, og det å være utnyttende (Jones & Paulhus, 2011). Narsissisme kjennetegnes av grandiositet, hovmod, egoisme og mangel på empati. Psykopati på sin side kjennetegnes av antisosial atferd, impulsivitet, egoisme, ufølsomhet, og fravær av anger. Til slutt har vi machiavellisme som preges av manipulering og utnyttelse av andre, fravær av moral, ufølsomhet og fokus på egeninteresse (Jones & Paulhus, 2011). Samlet sett er disse mørke trekkene konseptuelt forskjellige, men overlapper likevel hverandre. Tidligere forskning har sett at disse trekkene er knyttet til nettmobbing (Goodboy & Martin, 2015), romantisk hevn (Brewer et al., 2015) og cyberstalking av en intim partner (Smoker & Mars, 2017).

Studiens formål og forskningsspørsmål

I denne oppgaven er litteraturstudie valgt som metode. Denne metoden vil bidra til å sammenstille forskningen som finnes på utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep og lage et nytt overblikk over fenomenet. En litteraturstudie kan være både kvantitativt og kvalitativt og det forekommer ingen krav til hvor mange artikler som må inkluderes i studien. Dette avgjøres av hvor mye forskning det finnes på emnet, samtidig som artiklene som inkluderes skal være relevant til forskningsspørsmålet. En systematisk litteraturstudie har en tydelig problemstilling, med en klar fremgangsmåte om hvilke kriterier som avgjør inkludering og ekskludering av artikler. Deretter brukes en analysemetode for å se resultatene fra alle studiene opp mot hverandre (Russell & Blasi, 1998). En av de største begrensninger i forskningen på bildebaserte seksuelle overgrep, er at fenomenet for det meste har blitt inkludert i bredere studier om sexting, datingvold, nettmobbing eller trakassering på nettet,

med fokus på distribusjon av seksuelle bilder (Morelli et al.,2016; Hudson et al., 2014). Det er også mange studier som mangler informasjon om hvorvidt bildene ble distribuert uten samtykke, til tross for det er en vesentlig forskjell mellom bildebaserte seksuelle overgrep og konsensuell sexting. Det finnes generelt relativt lite forskning på feltet, spesielt av de som har fokusert eksklusivt på utøverne, og dermed lite innsyn i hva som motiverer de til handling (McGlynn & Racklet, 2017). Denne masteroppgaven har til hensikt å samle litteraturen som finnes på temaet, med fokus på den utøvende part.

Vår hovedproblemstilling er å undersøke hva som kjennetegner utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep. Dette vil vi forsøke å belyse gjennom følgende forskningsspørsmål:

- Hva er forekomsten for utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep?
- Hvilke psykososiale egenskaper kjennetegner utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep?
- Hvilke motiver ligger til grunn for utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep?

Metode

Metodetriangulert litteraturstudie

Litteraturstudie er en teoretisk oppgave som brukes for å oppsummere allerede eksisterende litteratur og forskning på en problemstilling. Det er viktig å gjøre dette på en systematisk måte og en finner litteratur ved å søke systematisk, kritisk vurdere og sammenstille litteraturen (Russell & Blasi, 1998). En systematisk litteraturstudie gjennomgår og samler tidligere forskning og litteratur på det feltet man ønsker å skrive om eller forske på. Siden litteraturstudien benytter seg av tidligere forskning, kommer en derfor ikke frem til ny kunnskap, men det kan være med på å skape en helhet. Her kan en finne ny kunnskap i form av sammenhenger, innsikt og andre perspektiver.

For å belyse temaet som omhandler bildebaserte seksuelle overgrep fant vi det hensiktsmessig å gjøre en metodetriangulert litteraturstudie, også kalt “mixed methods research”. Dette ble gjort på bakgrunn av at det finnes relativt lite forskning på utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep. Ved å gjøre dette kunne vi inkludere både kvalitativ og kvantitativ forskning som måtte finnes om temaet. Det ga oss muligheten til å sammenligne data om samme fenomen som har blitt innhentet ved bruk av ulike metoder. Variasjonen i metoder kan føre til forskjellige analyseresultater, som igjen kan resultere i nye tolkninger og økt innsikt. Historisk sett har kvalitative og kvantitative tilnærminger blitt brukt relativt separat i å syntetisere funn innen flere forskningsperspektiver (Heyvaert et al., 2011). Selv om praksisen med å kombinere kvalitative og kvantitative metoder ikke er nytt innen forskning, er det først etter introduksjonen av begrepet “mixed methods” at populariteten økte (Heyvaert et al., 2011). Å kombinere flere typer datainnsamling er ansett som en god tilnærming på områder hvor man har lite forskning, fordi det gir en bredere forståelse for et tema enn om man kun benytter en metode (Heyvaert., 2011). Dessuten gjør målrettet dataintegrasjon det mulig for forskerne å se forskjellige fenomener fra ulike synsvinkler og gjennom ulike forskningsobjekter.

Vitenskapsteoretisk tilnærming

Enhver studie bygger på forskjellige antagelser om et fenomen, og det paradigmet man tilhører vil påvirke hvordan man ser på virkeligheten, hvordan man ser på forholdet mellom forskeren og det som forskes på, og hvilke metoder man skal anvende for å skape, finne og produsere kunnskapen vi er på jakt etter (Kivunja & Kuyini, 2017). Det finnes flere populære

og viktige paradigmer innen forskning og metodetriangulering, og kvalitative og kvantitative studier tilhører ofte ulike paradigmer. Mens det kvalitative paradigmet vil stå for en subjektiv tilnærming som kan si noe om det særegne ved et fenomen, vil det kvantitative paradigmet kjennetegnes ved en objektiv tilnærming hvor generaliserbarhet kan vise sammenhenger. Vår syntese er basert på dialektisk pluralisme, som er en teori om dialog på tvers av forskjeller og integrering av ulike perspektiver og metoder for å produsere en mer kompleks og meningsfull helhet (Johnsen, 2017). Dialektisk pluralisme kan brukes til å integrere synspunktene til flere interessenter og funn fra flere metoder. Når det gjelder paradigmer, er dialektisk pluralisme et metaparadigme fordi det tar hensyn til flere paradigmer og gir et metaparadigmatisk standpunkt (Johnsen, 2017). Prosessen handler med andre ord om å systematisk lytte, forstå og verdsette det å lære fra flere paradigmer, disipliner, metoder og perspektiver.

Ontologi referer til antakelser om virkelighetens natur, hvordan man konseptuelt analyserer virkeligheten, og fordi dialektisk pluralisme innebærer å vurdere flere paradigmer og deres "objekter" av interesse, gjør den antagelsen om og er forpliktet til ontologisk pluralisme (Johnsen, 2017). Dialektisk pluralismens holdning er at det finnes flere måter å konseptualisere virkeligheten, og at den bør artikuleres og omfavnes. Bruken av denne tilnærmingen produserer fremvoksende og helhetlig virkelighet, og den lager nye virkeligheter som er gjennomtenkt konstruert og revidert i henhold til flere paradigmer og disipliner (Johnsen, 2017) Dialektisk pluralisme anerkjenner også viktigheten av prosessontologier fordi mye av verden er i endring.

Epistemologi referer til teorien om kunnskap, og de meta- og dialektiske aspektene ved dialektisk pluralisme er designet for å understreke følgende veiledende epistemologiske prinsipper; brukere kan og bør lytte til flere epistemologier for å finne ut hva som er epistemisk relevant og viktig for hvert spesifikke forskningsprosjekt (Johnsen, 2017). Når man bruker dialektisk pluralisme skal man aktivt engasjere seg i epistemologiske spenninger og unngå å stole på et enkelt standpunkt når en konstruerer kunnskap og bedømmer dens kvalitet.

Litteratursøk

Et systematisk litteratursøk er et omfattende søk der informasjonsinnhenting er planmessig og begrunnet. Det kjennetegnes ved at man gjør omfattende søk i flere databaser med utstrakt bruk av søkeord. Søkeprosessen bygger på et sett av kriterier og bruk av et bredt utvalg av systematisk valgte termer og søkeord (Timmins & McCabe, 2005).

Søkestreng

I søket etter originale forskningsstudier ble det utarbeidet og benyttet et søkeskjema som ble laget for å systematisere og gi en enkel oversikt over søkeordene, samt for å få hjelp til å gjennomføre gode litteratursøk (Laake & Benestad, 2004). Den endelige søkestrengen er basert på en trinnvis strategi. I første fase ble valg av nøkkelord utviklet på bakgrunn av en gjennomgang av artikler som omhandlet temaet vi skulle ta for oss, for å få inspirasjon til egen søkestreng. Vi leste oss opp på litteratur innenfor feltet vi ønsket å utforske, og gikk gjennom mulige relevante nøkkelord og begreper som kunne dekke ulike aspekter av forskningsspørsmålet. Vi benyttet oss av kommandoene «OR» og «AND» for å avgrense og kombinere søkene. Når vi benyttet «OR» kommandoen bidro dette til å gjøre søket bredere. Det ble derfor plassert «OR» mellom hvert synonym i søkestrengen. Kommandoen «AND» ble brukt for å avgrense slik at alle komponentene var representert i artikkelreferansen. Vi har også benyttet oss av trunkering i søkestrengen, med tegnet stjerne *. Dette ble brukt for å få med entalls- /flertallsendelser og ulike varianter av ordet. Dette kan være hensiktsmessig for å få et større søketreff dersom ordet man vil søke på staves på ulike måter. I neste fase ble det gjennomført flere pilotsøk i de ulike databasene for å teste de forskjellige kombinasjonene av nøkkelordene. Følgende søkestreng ble brukt i alle databasene som er inkludert i studien:

```
((digital OR online OR cyber OR technology OR internet) AND ("sexual harassment" OR "sexual abuse" OR "sexual violence" OR "dating abuse" OR "dating violence" OR "intimate partner violence")) OR ("image-based sexual abuse" OR "nonconsensual porn*" OR "non-consensual porn*" OR "revenge porn*" OR "deepfake porn*" OR "sexual assault image*" OR cyberviolence OR sextortion OR "sexual cyberbullying" OR upskirting OR creepshot*) OR ((sexting OR "sex* image*" OR "nude image*" OR "intimate image*") AND (forward* OR share* OR disseminat* OR "non-consensual" OR nonconsensual))
```

Valg av databaser

Utvalg av databaser ble avgjort i samråd med vår hovedveileder og en ansatt ved Universitetsbiblioteket med erfaring på systematiske litteraturstudier, på grunnlag av oppgavens problemstilling og fagfeltene den berører. Det endelige søket ble utført i databasene Web of Science, Scopus, PsycInfo, PubPsych og PubMed. Databasene som er inkludert i søket dekker feltene innenfor psykologi og andre relaterte disipliner innenfor atferds- og samfunnsvitenskap. PsychInfo og PubPsych er databaser som er relevante for å

finne psykologiske ressurser, hvor PsycInfo har vært den mest pålitelige listen for psykologisk vitenskap i verden og består av mer enn fem millioner bibliografiske poster. PubPsych tilbyr et bredt utvalg av ressurser fra et økende antall internasjonale databaser med europeisk fokus. I tillegg inkluderte vi PubMed, som er gratis versjonen til MEDLINE og tilbyr over 33 millioner sitater og sammendrag av biomedisinsk litteratur. Vi anså medisinsk litteratur og helsevitenskap som relevant for problemstillingen vår fordi vi også ønsket å undersøke psykososiale faktorer i oppgaven. Fordi oppgavens problemstilling spenner over ulike fagområder og disipliner valgte vi også å ta med Web of Science og Scopus som er to internasjonale, tverrfaglige plattformer som et supplement til de fagområdespesifikke databasene.

Inklusjons- og eksklusjonskriterier

Grunnet lite forskning på tema, ønsket vi ikke å avgrense tidsperioden for søket. Relevansen av forskningen var det mest avgjørende kriteriet. Utvalgte studier ble selektert etter følgende kriterier:

Inklusjonskriterier:

- Primærstudie
- Publisert i internasjonalt fagfelleurdert tidsskrift
- Engelskspråklig
- Fulltekst tilgjengelig

Eksklusjonskriterier:

- Artikler som ikke er basert på empiriske studier, for eksempel teoretiske artikler, litteraturstudier og kommentarer
- Artikler som ikke omhandler personlige erfaringer med det å ta del i produksjon og/eller deling av seksuelle/avklede bilder og videoer av andre, for eksempel studier som kun rapporterer ofrenes erfaringer eller utenforstående oppfattelser av slike krenkelser
- Artikler som omhandler deling av kommersiell pornografi eller annet seksuelt innhold som er skapt for å sees/deles av mange
- Studier som omhandler deling/produksjon av overgrepsmateriale mot barn på nett

Seleksjonsprosessen

Det endelige søket ble gjennomført 29.11.2021. Søket genererte totalt 11529 treff. Se Tabell 1 for oversikt over antall treff i de ulike databasene.

Tabell 1

Oversikt over treff i de ulike databasene

Databaser	Treff
Web of science	3226
Scopus	3254
PsychInfo	1512
PubPsych	766
PubMed	2771
Totalt	11529

Treffene fra hver database ble eksportert til EndNote. Av disse ble 5343 duplikater fjernet. Dupliseringsprosessen bestod av tre stadier: 1) vi endret innstillingene for hvilke felt som vises, opprettet egendefinerte filtre og installerte eksportformater, 2) flere databaser ble importert til et midlertidig bibliotek og eksportert i et tilpasset format før de ble importert for deduplisering, og 3) flere påfølgende endringer i innstillingene for felt ble brukt til å oppdage duplikater, etterfulgt av fjerning av sannsynlige duplikater.

Etter fjerning av duplikater ble de resterende treffene vurdert for inklusjon i studien i tre faser. Denne prosessen ble gjort individuelt av begge forskerne. Innledningsvis ble artiklene ekskludert ved gjennomlesning av tittel og enkelte tilfeller sammendrag. I neste fase ble artiklens abstrakt brukt til å ekskludere artikler. Som tredje og siste fase ble artiklene lest i fulltekst for å kunne avgjøre om de oppfylte kriteriene, og ekskludert deretter. Eventuelle uenigheter mellom forfatterne ved seleksjonsprosessen i de ulike fasene ble løst gjennom diskusjon eller via en tredjepart når man ikke klarte å oppnå enighet.

Kvalitetsvurdering

Studiene som er inkludert i oppgaven er nøye gjennomgått, og har blitt vurdert til å være relevante for å besvare oppgavens problemstilling. Selv om studier er publisert i anerkjente

tidsskrifter, er det likevel viktig å vurdere studiens gyldighet, metodiske kvalitet, resultater og generaliserbarhet. På bakgrunn av at denne litteraturgjennomgangen inneholder både kvalitativ og kvantitativ forskning ble “Mixed Method Appraisal Tool” (MMAT) brukt for å vurdere kvaliteten på metoden til hver enkelt inkluderte studie (Hong et al., 2018).

Dette verktøyet inneholder kriterier for begge de overnevnte studietypene og har en etablert innholdsgyldighet. MMAT består av en sjekkliste over ulike kriterier og en forklaring for hver av disse. For hver inkludert studie velger en hva slags metode som har blitt brukt og finner kriteriene for den valgte metoden. Ved å ta i bruk dette verktøyet blir kvaliteten vurdert i henhold til hvilke metode som har blitt anvendt i studien. For hvert kriterium svarer du “ja”/”nei”/”vet ikke” og legger eventuelt til en kommentar. I tillegg til sjekklisten er det lagt til et dokument for indikatorene til de ulike kriteriene, slik at man blir opplyst over hva man egentlig vurderer.

Skjemaet inneholder to spørsmål som besvares uavhengig av metode, som går på om det finnes tydelige forskningsspørsmål og om datamaterialet evner å besvare forskningsspørsmålene. Videre følger det fem egne spørsmål avhengig av hvilken metode som er valgt. For de kvalitative studiene handler spørsmålene om tilnærmingen er hensiktsmessig for å besvare forskningsspørsmålet, om datainnsamlingsmetoden er passende, om funnene er tilstrekkelig hentet ut, om tolkningen av resultatene er tilstrekkelig underbygget av dataene og om det er sammenheng mellom de kvalitative dataene, innsamlingen, analysen og tolkningen. For de deskriptive kvantitative studiene handler spørsmålene om utvalgsstrategien er relevant for å adressere forskningsspørsmålet, om utvalget er representativt for populasjonen, om målene som er brukt er passende, om risikoen ved manglende respons er lav og om den statistiske analysen er hensiktsmessig for å besvare forskningsspørsmålet.

Begge forfatterne har kritisk vurdert kvaliteten på de inkluderte studiene, og eventuelle uenigheter ble diskutert underveis. Det frarådes å beregne en samlet poengsum ut fra vurderingene av hvert kriterium, så istedenfor har det blitt gitt en detaljert presentasjon av vurderingene av hvert kriterium for å belyse kvaliteten i hver enkel studie. Da det ikke eksisterer mye litteratur rundt denne tematikken ble ingen studier utelukket på grunnlag av denne vurderingen, men vurderingene ble brukt til å informere om tilliten til funnene.

Analyse

I analyseprosessen ble det gjennomført en tematisk syntese av de kvalitative dataene, og det ble skrevet et narrativt sammendrag over de kvantitative funnene. Den segregerte metoden har vært hensiktsmessig i denne prosessen, da de kvalitative og kvantitative funnene i denne litteraturgjennomgangen utfyller hverandre. Videre vil funnene fortolkes og integreres i diskusjonsdelen.

Segregert data syntese

Siden vi anser kvalitative og kvantitative data som prinsipielt ulike har vi valgt å gjennomføre en såkalt segregert data syntese (Heyvaert et al., 2017). Valget ble gjort på bakgrunn av vår vitenskapsteoretiske tilnærming som innebærer å integrere funn fra flere metoder og perspektiver. Segregert data syntese opprettholder det konvensjonelle binære skillet mellom kvalitativt og kvantitativt forskning. Dette designet er basert på antakelsene om at kvalitative og kvantitative studier: a) er helt forskjellige enheter og derfor bør behandles separat; b) kan lett skilles fra hverandre; c) er forskjellige og det berettiger separate analyser og synteser av funnene deres (Sandelowski et al., 2008). Det tar også utgangspunkt i at synteser av kvalitative funn krever metoder utviklet bare for å syntetisere kvalitative funn, og at synteser av kvantitative funn krever metoder utviklet kun for å syntetisere kvantitative funn. Den segregerte fremgangsmåten går ut på å først sammenstille og analysere de kvantitative og kvalitative dataene separat gjennom ulike metoder, og deretter sammenligne og kontrastere de overordnede funnene med hverandre. Denne metoden er mest hensiktsmessig når: a) kvalitative og kvantitative funn i en utpekt forskningsgruppe blir sett på som utfyllende (i motsetning til enten å bekrefte eller tilbakevise hverandre) og når b) blandet forskningsyntese er definert som konfigurasjonen (i motsetning til assimilering) av forskningsresultater (Sandelowski et al., 2010). I tillegg til å muliggjøre triangulering av kvalitative og kvantitative funn, kan denne analysemetoden således gi innsikt i både motsetninger og “blindspots” i forskningslitteraturen.

Kvalitativ analyse

Uthenting av datamaterialet i den kvalitative analysen ble gjort ved å utvikle et skjema, basert på retningslinjer og anbefalinger fra PRISMA's sjekkliste (Moher et al., 2009). Ved hjelp av skjemaet ble informasjon om land, studiedesign, utvalg, formål/forskningsspørsmål, teoretiske rammeverk, analysemetoder og resultater identifisert og systematisert. Det er ønskelig at flere

enn en person gjennomfører både utvelgelsen og analysen av de inkluderte artiklene for å unngå feilslutninger og for å øke inter-rater-reliabiliteten (Armstrong et al., 1997), derfor ble begge prosessene gjort hver for oss. Skjemaene ble deretter sendt inn til veileder for å kryssjekke at ekstraksjon av data var tilstrekkelig, og eventuelle uenigheter ble diskutert.

For å analysere de kvalitative dataene foretok vi en *tematisk syntese* (Heyvaert et al., 2017). Tematisk syntese handler om hvordan man kan samle og integrere funn fra flere ulike studier, hvor målet er å utvikle analytiske temaer som strekker seg lengre enn funn fra originalstudiene. Gjennom en beskrivende syntese av kvalitative data fra flere studier utvikles forskjellige temaer, som kan integreres med kvantitative resultater. Mer spesifikt benyttet vi oss av Thomas og Harden (2008) sin tre-trinns tilnærming for tematisk syntese. Denne innebærer (1) koding av tekst linje for linje, 2) identifisering av temaer, og 3) utforming av analytiske temaer (Heyvaert et al., 2017).

Før vi begynte å analysere datamaterialet, ble all tekst som tilhørte resultatdelen til de ulike artiklene kopiert inn i et Word-dokument. Deretter leste vi gjennom tekstene, markerte hver passasje vi anså relevant for problemstillingen og forskningsspørsmålene, og kodet den markerte teksten linje for linje. Kodene ble utformet på et semantisk nivå for å fange opp mening og innhold i hver setning. Dette steget gjorde det også mulig å oversette konsepter fra en studie til en annen. Hele prosessen ble gjort i et passende skjema hvor man enkelt kunne sortere koder og temaer. Etter at kodene hadde blitt identifisert, sortert og sammenlignet, var det klart for å gå videre til trinn 2; identifisere deskriptive temaer. Dette steget handler om å organisere de frie kodene i relaterte områder for å konstruere beskrivende temaer (Thomas & Harden, 2008). Her ble det sett etter likheter og forskjeller mellom kodene for å kunne begynne å gruppere de. Dette ble gjort ved å lese gjennom datamaterialet mange nok ganger til at man begynte å se mønstre og kombinasjoner som kunne danne temaer. I denne delen av prosessen ble det etterhvert tydelig hvilke temaer som gikk igjen på tvers av studiene. Tredje og siste trinn i tematisk syntese handler om å identifisere analytiske temaer. Her handler det om å utvikle nye temaer med utgangspunkt i de deskriptive temaene, som en slags fortolkning som strekker seg utover originalstudiene (Thomas & Harden, 2008). Da vi frem til dette hadde holdt oss ganske tett på datamaterialet, hadde vi nå til hensikt å generere ytterligere konsepter. Ideen om å gå ”utover” innholdet i de originale studiene er blitt identifisert som den definerende egenskapen til tematisk syntese. Ettersom denne oppgaven har to forfattere gjorde vi hvert trinn separat. Denne avgjørelsen ble tatt for å sikre oss en bredere tolkning av datamaterialet vårt. På den måten sørget vi også for at vi begge ble godt kjent med tekstene vi jobbet med. Etter at vi hadde kodet alle studiene linje-for-linje, møttes vi for å diskutere og

gjøre en slags sammenfatning av funnene. Etter at vi hver for oss hadde identifisert deskriptive temaer møttes vi for å se om disse sammenfalt og om det var mulig å finne et mønster på tvers av studiene.

Kvantitativ analyse

I den kvantitative analysen ble det utviklet et datainnsamlings skjema for ekstraksjon av data fra artiklene, basert på retningslinjer og anbefalinger fra PRISMA's sjekklister (Moher et al., 2009). Informasjon om studiedesign, metode, utvalg, formål, variabler, måleinstrumenter, analysemetoder og hovedfunn ble identifisert i de aktuelle artiklene og systematisert ved hjelp av dette skjemaet. Det er ønskelig at flere enn en person gjennomfører både utvelgelsen og analysen av de inkluderte artiklene for å unngå feilslutninger og for å øke inter-rater-reliabiliteten (Armstrong et al., 1997), derfor ble dette gjort hver for oss. Skjemaene ble deretter sendt inn til hovedveileder for å kryssjekke at ekstraksjon av data var tilstrekkelig, og eventuelle uenigheter ble diskutert.

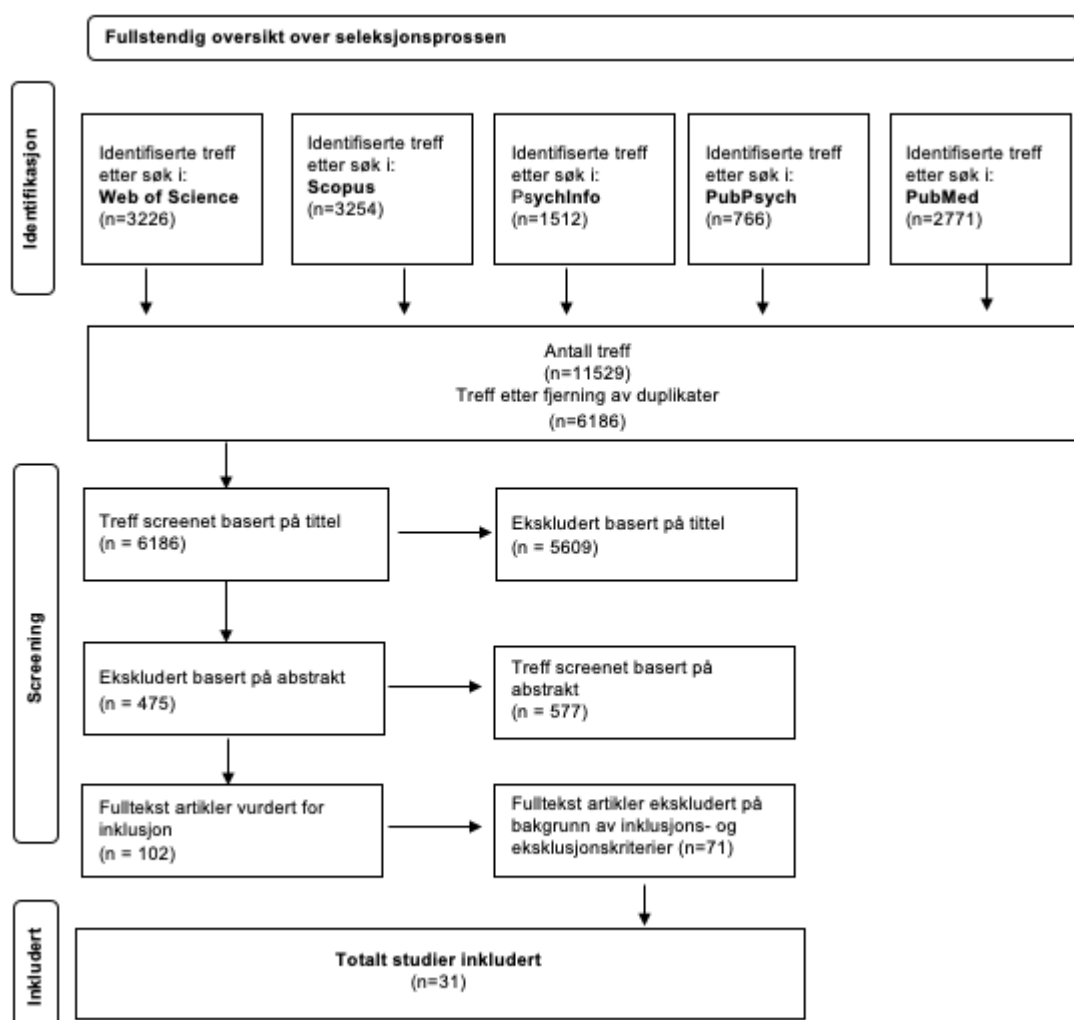
Det ble brukt narrativ metode for å analysere de kvantitative dataene, som refererer til en tilnærming av systematisk litteraturgjennomgang som baserer seg primært på tekst for å oppsummere og forklare funnene av syntesen (Popay et al., 2006). Tilnærmingen er basert på en veiledning utviklet av Popay og kolleger (2006), som ofte brukes i systematiske oversikter der det kanskje ikke er hensiktsmessig, eller mulig, å gjennomføre en meta-analyse av statistiske funn (Campbell et al., 2018). Data kan være utilstrekkelig for å tillate beregning av standardiserte effektestimater, effektmålinger som oppstår fra forskjellige studiedesign og som ikke er mottakelig for syntese. Metoden er en syntese av funn fra flere studier som hovedsakelig er avhengig av å bruke ord og tekst for å oppsummere og forklare funnene av syntesen. Selv om det kan innebære manipulering av statistiske data, er den definerende egenskapen at den bruker tekstlig tilnærming til synteseprosessen for å "fortelle historien" om funnene fra de inkluderte studiene (Campbell et al., 2018). Under denne metoden beskriver og sorterer man data etter kategorier, gjerne etterfulgt av enkle tolkninger. Analysen benyttes noe ulikt av ulike forskere og kan også kalles narrativ oppsummering.

Etter at nødvendig informasjon fra alle studiene ble plassert i datainnsamlings skjemaer, ble jobben videre å sortere datamaterialet i kategorier. Her så vi på hvilke variabler som ble undersøkt og sammenlignet funnene på tvers av studier. Deretter lagde vi en oversikt over variabler som gikk igjen i studiene, og som kunne bidra til å svare på oppgavens problemstilling. Vi endte opp med fire hovedoverskrifter som presenteres i resultatdelen.

Resultater

Litteratursøket ble gjennomført i databasene Web of Science, Scopus, PsycInfo, PubPsych og PubMed med samme søkestreng. Resultatet ga 11529 treff, hvorav 5343 var duplikater. Etter tre runder med screening i henhold til inklusjonskriteriene ble 31 studier inkludert. Av disse var 9 kvalitative og 22 kvantitative. Se Figur 1 som viser de systematiske stegene som ble gjort for å oppnå endelig utvalg av primærstudier.

Figur 1 Flytdiagram over seleksjonsprosessen

Kvalitative funn

Fra de kvalitative studiene bestod utvalget av både sitater og innlegg fra nettsider, forum, kanaler, feltnotater, samt utdrag fra intervjuer fra deltakere rekruttert fra skoler og

universiteter. Videre vil metodisk kvalitet vil bli diskutert, etterfulgt av informasjon om primærstudiene. Til slutt vil hovedfunn presenteres.

Metodisk kvalitet

I alle de inkluderte kvalitative studiene var hensikten å fange opp subjektive erfaringer om fenomenet, derfor anså vi den kvalitative tilnærmingen hensiktsmessig for å belyse forskningsspørsmålene. Datainnsamlingsmetodene varierte fra digital etnografi, dybdeintervjuer og fokusgrupper. Fra studiene som foretok seg etnografisk feltarbeid, var informasjonen behandlet av tredjepersonsopplysninger. Derfor kan en ikke helt sikkert vite hvem som gav hvilke opplysninger. Fokusgruppene hadde 4-6 deltakere i gruppene. I grupper med kun fire deltakere, kan det være mer sannsynlig å generere en mindre nyansert diskusjon, og det kan ha lettere for å oppnå grupperinger innenfor gruppen som kan ha påvirket resultatene. Det at deltakerne er rekruttert fra en og samme skole kan også hindre gruppedynamikken og hemme responsen. Resultatene som er samlet inn fra nettsidene med forumtråder gir innsikt i et fenomen av utøvere, uten å kreve at de godtar å bli intervjuet, noe som kan ha begrenset seg i gruppeintervjuer. Analysemetodene som er brukt i de ulike studiene varierte fra narrativ analyse, tematisk analyse, grounded theory, innholdsanalyse, og diskursanalyse, og gir nødvendig og tilstrekkelig informasjon i henhold til valgt innsamlingsmetode.

I denne litteraturgjennomgangen ble det inkludert 9 kvalitative forskningsstudier som er publisert mellom år 2017-2021. Alle studiene var fra vestlige land; USA (n=1), Nederland (n=2), Norge (n=1), Italia (n=1), Sverige (n=1), England (n=2) og Danmark (n=1). Studienes metode og design varierte mellom dybdeintervju (n=2), fokusgruppe (2), individuelle intervjuer (2) og digital etnografi (n=5). Studiene som gjorde intervjuer hadde følgende kjønnsfordeling: kvinner=30 menn=25, kvinner=13 menn=8 og 41 deltakere hvor fordeling av kjønn ikke var oppgitt i studien. Studiene som ikke gjorde intervjuer hadde hentet datamaterialet sitt fra ulike internettsider, med forum og kanaler dedikert til spredning av nakenbilder; picha.net, MyEx.com og "The Candid Zone". Se Tabell 2 for ytterligere informasjon om studiene og hovedfunn.

Tabell 2*Oversikt over informasjon og hovedfunn i de inkluderte artiklene*

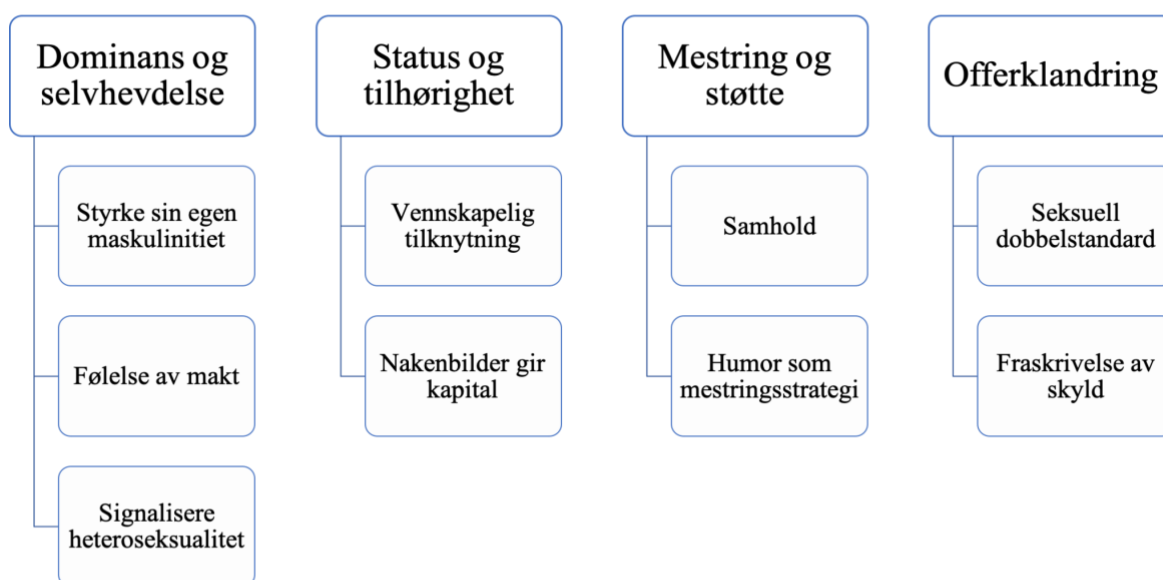
Forfatter, år, Land	Utvalg	Data/Analysemetode	Hovedfunn
Johnstonbaugh (2021) USA	n=1922 Studenter 18-25 år	Dybdeintervjuer Narrativ analyse	De fleste gutter oppfattet nakenbilder av jenter som ønskelige maktsymboler som kan vises som trofeer for å øke deres dominans. Ritualet styrket til en delt følelse av solidaritet blant deltakerne. Derimot opplevde de fleste jenter nakenbilder av gutter som uønskede symboler på dominans, så de delte med venner og brukte humor for å "avvæpne" dem.
Naezer & Oosterhout (2021) Nederland	n=21 Ungdom 15.21 år	Dybdeintervju Tematisk analyse	Tabu knyttet til nakenhet og seksualitet, spesielt mot sexting gjorde det lettere å dele bilder uten samtykke. Dette ble gjort ved å skyldte på offeret, hvor de «lærte» jevnaldrende å ikke delta i sexting. Gutter styrket sin maskulinitet deling uten samtykke, mens jenter derimot oppnådde normativ femininitet gjennom å hevde at de ikke er like «ludder» som offeret. Gutter sin oppførsel ble dømt som moralsk feil, men ofte unnskyldt mot at «gutter vil være gutter».
Otteren & Gynnild (2021) Norge	n=100 20 norske anonyme forum	Digital etnografi Grounded Theory	Funnene i studien viser at individer som er involvert i nakenbilledeling opplevde et spekter av følelser som var forskjellig fra hevsn. Som f.eks. glede, tilhørighet og en følelse av prestasjon.
Semenzin & Bainotti kommunisere (2020) Italia	50 kanaler og grupper fra et nettsted	Digital etnografi Innholdsanalyse	Telegram affordance bidrar til normalisering av billedeling uten samtykke, takket være følelsen av anonymitet og fellesskap fremmet av plattformen. Telegram-kanaler og grupper er en meldings-app, hvor deltakere kan anonymt offentlig og i lukkede grupper. Telegram kan betraktes som arenaer hvor hegemonisk maskulinitet bekreftes på nytt gjennom homososial båndsknytting.
Berndtsson & Odenbring (2021) Sverige	n=41 Elever 14-15 år	Fokusgrupper Individuelle intervjuer Tematisk analyse	Blant guttene hadde det å dele bilder med guttene blitt en del av en skrytekultur på skolen. Å motta bilder fra jenter ble uttrykt i form av digitale trofeer, og for enkelte resulterte det i å få status blant jevnaldrende.

Johansen, Pedersen & Tjørnhøj- Thomsen (2019) Danmark	n= 4-6 deltakere 8 jenter og 6 gutter	Fokusgrupper Individuelle intervjuer Digital etnografi	Rammeverket for visuelt sladder gjør at nakenbilde deling uten samtykke blir et element i homososial båndsknytting, og forsterker eksisterende kjønnsmaktdynamikk. Deling uten samtykke kan muliggjøres av kjønnede verdier som legitimiteter jenters nakenbilder, som visuelle sladderobjekter og som en form for symbolsk kapital i forhandlinger om maskulinitet.
Hall & Hearn (2017) Nederland	Sitater fra MyEx.com	Digital etnografi Diskursanalyse	Sex, begjær, til og med kjærlighet er strukturelle paralleller ved (forsøk) på hevn, ydmykelse og mishandling. Intensiteten, begjær og dens skuffelse eller frustrasjon gir grunnlag for hevn. Felles for de sentrale temaene i i sitatene var at deres innlegg hevdet at deres ekspartner hadde gjort noe som førte til brudd i relasjonen, og hevdet posisjoneringen som antatt offer.
Hearn & Hall (2022) England	Sitater fra MyEx.com	Digital etnografi Tematisk analyse	«Upskirting» er konstituert i og av homososial maskulinitet. Det homososiale elementet skapes gjennom identitet i gruppen, som styrkes ved å gjøre en aktivitet som er risikabel og krever mot. Homososialt kvinnehat er reproduisert gjennom kvinner som valuta.

Vi satt til slutt igjen med fire hovedtemaer: 1) dominans/selvhevdelse, 2) status/tilhørighet, 3) mestring/støtte og 4) offerklandring. Alle temaene hadde til hensikt å besvare forskningsspørsmålet ”hvilke motiver (og forståelser/oppfatninger) ligger til grunn for utøvelsen av bildebaserte seksuelle overgrep?”. Se Figur 2 for tilhørende undertemaer.

Figur 2

Oversikt over hovedtemaer og undertemaer fra den kvalitative analysen

Dominans og selvhevdelse

Nyere forskning har begynt å adressere fenomenet nakenbildespredning fra utøvernes perspektiv, med spesiell oppmerksomhet på makt, kontroll og hevn (Hall & Hearn, 2017, 2019). Evnen til å utøve makt er normalt et resultat av ens plass i strukturerte maktforhold. Noen utøver større makt enn andre, en kapasitet som påvirkes av faktorer som blant annet kjønn, sosial klasse og seksuell legning (Johnstonbaugh, 2021). Generelt er makt et forhold som strukturerer sosial interaksjon mellom for eksempel menn og kvinner, men også blant kvinner og blant menn (Messerschmidt, 2016, ref. i Johnstonbaugh, 2021). Flere ulike teorier er blitt brukt for å forstå nakenbildespredning som et maktmiddel. For eksempel har Collins (2005) sosiale interaksjonsteorier blitt brukt for å forstå nakenbilde som et symbolsk objekt

(Collins, 2005 ref. i Johnstonbaugh, 2021). Tidligere litteratur om heteroseksuell maskulinitet betegner den kollektive seksuelle jakten og trakasseringen av kvinner som en metode for å hevde dominans over jevnaldrende og ikke minst kvinner (Grazian 2007; Quinn 2002, ref. i Johnstonbaugh, 2021). Vår analyse tyder på at en andel av bildebaserte seksuelle overgrep er motivert av selvhevdelse og ønsket om å dominere. Dette kom til uttrykk gjennom ønske om å styrke sin egen maskulinitet, oppnå følelse av makt og signalisere heteroseksualitet.

Styrke sin egen maskulinitet. En studie som ville undersøke hvordan menn og kvinner engasjerer seg forskjellig i bildedeling, så at flere av de mannlige deltakerne uttrykte at en rekke positive følelser kunne oppstå når de mottok seksualiserte bilder fra kvinner. Blant annet beskrev deltakerne at de kunne føle seg “veldig glad”, “oppstemt” og ”mer maskulin” når de mottok bilder (Johnstonbaugh, 2021, s. 12). For mange heterofile menn ga det en følelse av prestasjon å motta nakenbilder fra kvinner de ble seksuelt tiltrukket av. Samme studie så til og med at menn som ikke aktivt oppsøkte eller jobbet for bilder, følte seg mer maskulin av å motta seksuelle bilder av kvinner. Deltakerne uttrykte også at de var klar over at bildene fungerte som et objekt som andre menn ville ha tak i, og kvinnene ville holde privat, og man kan derfor si at de fungerte som et symbol på dominans og heteroseksuell maskulinitet. Resultatene viste også at nettopp fordi seksuell jakt er et nøkkelement i moderne maskulinitet, så menn ofte på nakenbildene som et bevis på seksuell erobring. En annen måte å demonstrere maskulinitet på var å presentere bildedelingen som risikofylt. En studie som ville undersøke upskirting som en form for kjønnsbasert vold, analyserte et forum med upskirting-innhold (Hall et al., 2021). Her så de at jo mer risikofylt prosessen med å ha tatt de ulovlige filmene/bildene ble fremstilt, jo høyere ble brukernes maskuline status i gruppen. En annen studie ville se på hvordan bildebaserte seksuelle overgrep kunne forstås som en form for visuell sladder (Johansen et al., 2019). Her forklarte deltakerne hvordan bildespredningen kunne fungere som en konkurranse hvor det var om å gjøre å få det mest utfordrende bildet. Resultatene viste hvordan visning og deling av nakenbilder kunne være et tegn på en gutts evne til å få tilgang på jenters kropp, og at deling av nakenbilder derfor fungerte som en slags symbolsk kapital av maskulinitet.

Følelse av makt. På tvers av studiene så vi hvilken potensiell symbolsk verdi nakenbilder kunne ha for spesielt menn. I tillegg til å være “trofeer” som bevis på ens seksuelle evner, kunne menn ha en “stor samling av bilder”, noe som kunne antyde at bildene kunne brukes som trussel ikke bare mot kvinner, men også andre menn (Johnstonbaugh,

2021). På den måten symboliserte bildene makt, noe som kunne bidra til å gjøre de ettertraktet. Og selv når menn ikke hadde til intensjon om å offentliggjøre bildene, var de tydelig klar over at de hadde gjenstander som menn ønsket å se og kvinner ønsket å holde privat. En studie som analyserte innhold på en IBSA-relatert kanal på Telegram så at mangelen på regulering fra vertens side kunne gi brukerne en følelse av makt (Semenzin & Bainotti, 2020). Deltakerne så ut til å føle seg beskyttet av plattformens løfter om å bevare sin anonymitet, sammen med den løse reguleringen og muligheten for å opprette nye grupper og kanaler. Resultatene viste at den opplevde mangelen på straff gjorde det mulig for brukerne å innta en maktposisjon over uvitende kvinner som får bildene sine delt.

En studie viste hvordan nakenbildespredning kunne fungere som en strategi for å gjenvinne den tapte kontrollen etter å ha blitt dumpet av en kjæreste (Hearn & Hall, 2019). Dette faller inn under hevnporno, som er deling eller distribusjon av andres nakenbilder uten samtykke. En bruker la blant annet ut eksplisitte bilder av en tidligere kjæreste med beskrivelser av påståtte seksuelle handlinger hun skal ha gjort. Å dele intime detaljer fra sexlivet kan fungere som en måte å posisjonere seg selv som mektig, og kvinnen som svak og underdanig. Selv om resultatene som oftest viste at konteksten var menn som delte bilder av kvinnelige eks partnere, så man at hevn skjedde på tvers av relasjoner. I en studie så man at også venner kunne videresende bilder av hverandre motivert av hevn (Naezer & Oosterhout, 2020). Her forklarte en deltaker at hun videresendte bilder av en venninne som resultat av en krangel. Et annet scenario var når utøver også var et offer for bildespredning; en deltaker hadde mottatt et bilde mot sin vilje, og bestemte seg for å videresende bildet for å gjøre narr av avsenderen. En studie så imidlertid hvordan makt kan være begrenset til utøvernes egen forståelse av situasjonen (Otteren & Gynnild, 2021). I studien ville forskerne undersøke brukernes handlingsmønstre på et spesifikt forum der deling av intimt og krenkende bildemateriale var i hovedfokus. Resultatene viste hvordan bildedelingen hadde viktige funksjoner for brukerne, blant annet å håndtere egen fiksering på nakne kvinner. Bildene av nakne kvinner ble objekter som brukerne kunne tilegne seg en følelse av makt med, og de avbildede jentene ble forbundet med maktesløshet. Allikevel så man at ettersom kvinnene er uvitende om at bildene deres blir distribuert, er ikke makten synlig utøvd i forhold til kvinnene. Maktkampen utspiller seg heller mellom brukerne og deres kvinnelige fiksering, og avvæpningen av kvinner gjør det mulig for brukerne å oppleve dominans. En annen studie så at for mange av de heteroseksuelle mannlige deltakere, ga det å motta nakenbilder fra kvinner de var seksuelt tiltrukket av, en følelse av oppnåelse (Johnstonbaugh, 2021).

Signalisere heteroseksualitet. Under analyseprosessen av studiene ble det tydelig at deling av seksuelle bilder blant mannlige deltakere kunne være en måte å signalisere heteroseksualitet. I studien til Berndtsson og Odenbring (2020) så man at ved å dele og skryte av bilder med mannlige jevnaldrende, opprettholder man ikke bare sin egen heterofile posisjon, men man sender i tillegg ut et budskap om at dette er den rette formen for seksualitet. I en annen studie fant man til og med at både kvinnelige og mannlige deltakerne mente at det ikke var mulig å forhindre deling av seksuelle bilder uten samtykke, fordi det lå i menns natur å vise frem og glede seg over (halv)nakne jenter og kvinner (Naezer & Oosterhout, 2020). De samme deltakerne mente at nettopp det kunne være en formildende faktor for bildedeling uten samtykke, fordi ”gutter er gutter”. I studien til Hall og Hearn (2019) demonstrerte de ikke bare hvor vanlig det var at brukerne delte bilder uten samtykke på forum, men også at de beskrev i detalj ulike seksuelle aktiviteter som hadde skjedd mellom avbildet og bruker, noe som kunne tolkes som en måte å signalisere heteroseksualitet på. En annen studie viste hvordan brukere på et forum hadde en kollektiv regulering for å oppnå ønsket type innhold (Otteren & Gynnild, 2021). Blant annet ble brukere som delte bilder av menn utestengt, med en påminnelse om at formålet med forumet kun er å dele nakenbilder av unge kvinner.

Status og tilhørighet

I analysen så vi at motivasjon for nakenbildespredning varierte på tvers av kontekst og kjønn. Gutter og jenter kunne ha ulike intensjoner, men her fant vi at både jenter og gutter delte eller videresendte bilder som en strategi for å oppnå høyere status eller sterkere tilhørighet. Flere tidligere studier har sett hvordan menn og unge gutter kan oppnå respekt gjennom besittelse og uautorisert distribusjon av kvinnelige nakenbilder (Ringrose et al., 2013, ref. i Naezer & Oosterhout, 2020). I vår analyse så vi at både jenter og gutter kunne bruke nakenbildespredning som en måte å knytte vennskap på. I tillegg så vi hvordan nakenbildene kunne ha en symbolsk verdi.

Vennskapelig tilknytning. På tvers av studiene fant vi at videresending av andres bilder kunne være motivert av å ville styrke vennskap. Deltakere i en studie uttrykte at det var en vennskapelig gest å vise bildet til andre hvis du hadde mottatt noe (Naezer & Oosterhout, 2020). Å dele bilder av andre med venner ble ansett som en måte å bry seg på, noe som kunne være med på å styrke vennskapet. Interessant nok ble det å ikke dele bilder sett på som en form for ekskludering, noe som kan indikere at unge mennesker føler seg forpliktet til å dele

andres seksuelle bilder med venner for å opprettholde vennskap. Resultatene viste også at annet potensielt motiv for deling av bilder var knyttet til “spenningen” som seksuelle bilder kan fremkalle hos ungdom. Deltakerne i en studie forklarte at de noen ganger delte bilder for å frigjøre spenning, fordi de var i sjokk over å motta et bilde de enten synes var “upassende”, “rart” eller “morsomt” (Naezer & Oosterhout, 2020). Med andre ord delte de ikke bilder for å såre, men snarere for å dele sjokket over å ha blitt konfrontert med nakenhet med venner.

En annen studie demonstrerte hvordan bildespredning kunne fungere som en inngangsbillett til sosiale miljøer (Johansen et al., 2019). Her så vi hvordan både jenter og gutter brukte bildedelingen som en måte å starte en samtale på, og at delingen var motivert av å ville ha det moro og delta i en samtale. I tillegg så vi at det å bli inkludert i en samtale om et nakenbilde kunne være et tegn på tillit, og dermed hvordan delingen kunne være med på å opprettholde vennskap. I studien til Otteren & Gynnild (2021) så vi derimot hvordan brukerne skapte tilhørighet i et nettverkssamfunn på internett gjennom å dele bilder av andre. Delingen skjedde uten samtykke og vanligvis uten at jentene selv var klar over det. Her så man hvordan brukerne kalte hverandre for “fam”, som er en forkortelse for familie og spiller på den tradisjonelle forståelsen av felles familieverdier og interesser. Ved å operere som kollektiv skapte brukerne tilhørighet gjennom et felles mål, nemlig å dele bilder av andre. En annen studie som analyserte et tilsvarende internetforum så hvordan det å motta positive tilbakemeldinger fra publikum ga utøveren økt sosial status i miljøet (Hall et al., 2021). Her var det vanlig at brukerne uttrykte takknemlighet og respekt seg i mellom da bilder som ble satt pris på ble delt.

Nakenbilder gir kapital. På tvers av studiene kom det frem at bildene som blir videresendt og delt uten samtykke har en symbolsk verdi. For ofrene, har bildene naturligvis en personlig verdi, men for de som videresendte, var det tydelig at bildene symboliserer noe større. En studie som analyserte et nettbasert forum med ikke-samtykkende innhold, så at nakenbilder var forumets valuta (Otteren & Gynnild, 2021). Menns sterke ønske om å se bilder av nakne kvinnekropper gjør at bildene blir svært ettertraktet, noe som også øker verdien på bildene. Måten det fungerte på var at hvis en bruker hadde en større samling bilder, fikk vedkommende automatisk høyere status blant brukerne. I tillegg var også nyere bilder av høyere verdi enn de som var eldre. I samme studie så man brukere skryte av at de hadde samlet bilder over flere år, og fra forskjellige land, noe som helt tydelig også økte verdien av kapitalen deres. En annen studie demonstrerte hvordan bilder kunne fungere som trofeer (Johnstonbaugh, 2021). Her så man at menns ønske om å se nakne kvinnekropper gjorde

bildene svært ettertraktet, og som et resultat kunne menn lagre disse bildene som trofeer de kunne se på nytt og/eller vise frem til vennene sine. Analysen viste også at slike bilder kunne ha en symbolsk verdi i en helt annen kontekst. En deltaker i en studie forklarte hvordan hun hadde videresendt et bilde i håp om å bli populær (Naezer & Oosterhout, 2020). Som mobbeoffer hadde hun delt bildet med en gutt hun anså som populær, i håp om at han skulle like henne, og at hun kunne føle på en slags tilhørighet. Det er nærliggende å tolke at jenta delte bildet i håp om at det kunne bidra til økt sosial status. Resultatene viser at nakenbilder kan gi kapital i flere former, og derfor være en sterk pådriver for å utøve bildebaserte seksuelle overgrep.

Mestring og støtte

Variasjonen av motiv demonstrerer hvordan mennesker som deler bilder ikke nødvendigvis handler fra onde intensjoner. Et tredje tema som oppstod fra analysen var mestring og støtte. Resultatene viste at deling kunne skje som en vennskapelig gest eller som en slags mestringsstrategi.

Samhold. I studien til Semenzin og Baiontti (2020) så man hvordan de ulike kanalene og forumene gav brukerne muligheten til å utvikle samhold og solidaritet. Spesielt var muligheten til å opprette lukkede grupper med på å skape en følelse av fellesskap blant brukerne. Blant annet var det en deltaker som uttrykte at han endelig hadde funnet sin plass med nye venner. Man så også at oppfordringen om å dele bilder ble ansett som en form for solidaritet blant brukerne, som også viste seg tydelig da brukerne ba hverandre om hjelp og støtte til å finne og dele bilder (Semenzin & Bainotti, 2020). Det var derfor tydelig at innsamlingen av private bilder fungerte som et verktøy for å knytte bånd mellom brukerne. I samme studie så man at gruppene ble brukt til å koordinere såkalte ”shitstorm-actions”, som er en samlet aksjon som har som mål å trakassere og stalke et spesifikt offer. Her så man at brukerne samarbeidet for å oppnå det de ville. En annen studie som analyserte et forum med IBSA-materiale så også hvordan alle brukerne på sett og vis var avhengig av hverandre (Otterren & Gynnhild, 2021). Selv om brukerne kunne ha ulike interesser, var de allikevel opptatt av å ivareta hverandres ønsker. Dette bidro til en kultur hvor å dele bilder var å hjelpe hverandre, og derfor kunne det oppstå en slags lojalitet brukerne i mellom. Målet med forumet var å avkle/seksualisere kvinner som ikke allerede var avkledd, og konkurransen nådde sitt klimaks når et bilde ble publisert. Å nå dette klimaket ble sett på som en seier, og følelsen av å vinne ble assosiert med en intens følelse av glede og solidaritet. Ved å opptre

som et kollektiv, skapte brukerne tilhørighet. Dette viste seg spesielt gjeldende da brukere som ikke var aktive ble sperret fra å delta i forumet. Solidaritet kom også til uttrykk gjennom fravær av dømmende atferd. Dette gjorde det mulig for brukerne å uttrykke egne interesser, og bildespredningen ble derfor aldri sett på som en overtredelse men snarere heller en reell grunn til å håndtere besettelsen av nakenbilder av kvinner. Kollektiv grenseoverskridelse gjorde det derfor mulig for brukerne å få tilgang til et bredt spekter av innhold, rangert fra uskyldig til ulovlig. Man så også hvordan positiv respons fra publikum kunne bidra til opplevd solidaritet blant venner (Johnstonbaugh, 2021). Mange mannlige deltakere likte å se nakenbilder av kvinner, noe som kunne generere en felles stemning av spenning. Publikum uttrykker gjerne ros, oppmerksomhet og gratulasjoner til innehaver av bildet, og delte følelser av spenning bidrar derfor til en følelse av solidaritet blant deltakerne. Oppsummert så man at innsamlingen av bilder uten samtykke fungerte som et verktøy for å knytte bånd mellom mannlige brukere.

Humor som mestringsstrategi. Analysen avdekket også at humor var et viktig virkemiddel blant utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep. For det første ble humor brukt for å virke mindre emosjonelt investert blant brukere på anonyme forum da de delte bilder av tidligere kjærester (Hall & Hearn, 2019). Dette kunne også bli gjort for å distansere seg fra handlingen de selv utførte, eller for å motsette seg kritikk fra brukere som eventuelt måtte mene at det var umoralsk å dele bildene. I noen tilfeller erkjente brukere at spredning av bilder uten den representerte personens samtykke kunne være en upassende og umoralsk handling. Likevel ble spørsmålet om samtykke stort sett avvist gjennom ironi, som en bruker skrev “consensual or not, what matters is that they’re bitches.” (Semenzin & Bainotti, 2020, s. 6). I tråd med atferd knyttet til offerklandring, hadde brukerne en tendens til å flytte skylden til offeret og bagatellisere egen skyld.

Bilder av kvinner blir ansett som seksuelle objekter som symboliserer makt og spenning, og kvinner mangler tilsvarende tilgang på gjensidig makt. Gjennom analysen fant vi at kvinner generelt rapporterte at det å motta bilder fra menn var en negativ opplevelse og at de sjeldnere delte bilder av menn, og om det forekom, var det som følge av en fornærmelse. Kvinner oppfattet menns nakenbilder som uønskede symboler på maskulin vulgaritet, og beskrev det gjerne som “mangel på respekt”, “ukomfortabelt” og “ekkelig” når de mottok et bilde (Johnstonbaugh, 2021, s. 18). Videre så man at kvinnene delte bilder med venner som en del av en mestringsstrategi, og for å gjenopprette en slags form for kontroll. Dette gjorde de ved bruk av blant annet humor. En deltaker beskrev hvordan hun videresendte et bilde for å få

en latter ut av det, og gjøre noe morsomt ut av det hun beskrev som en vanskelig situasjon. I stedet for å dele bilder for å skryte, var det tydelig at deltakeren delte bildet med vennene sine for å gjenopprette balanse i situasjonen. Resultatene viste at kvinnene delte bilder for å vise motstand, og brukte humor som mestringsstrategi for å håndtere mottakelsen av et ønsket bilde.

Offerklandring

Offerklandring oppstår når offeret for en forbrytelse eller annen urettmessig handling blir holdt helt eller delvis skyld for skadene som har skjedd. Analysen viste at dette var en vanlig mekanisme blant utøvere og publikum for å rettferdiggjøre, og ikke minst muliggjøre bildebaserte seksuelle overgrep, noe som kom til uttrykk gjennom seksuell dobbeltstandard og fraskrivelse av skyld.

Seksuell dobbeltstandard. En deltaker i en studie uttrykte at jenter med selvrespekt ikke engasjerte seg i utveksling av seksuelle meldinger (Naezer & Oosterhout, 2020). Faktisk viste det seg at flere av deltakerne i samme studie hadde holdninger som tilsa at jenter som sendte seksuelle bilder kunne skyldes seg selv hvis innholdet ble videresendt. Det viste seg at dobbeltmoral spilte en stor rolle i deltakernes erfaringer. For det første var det en enighet om at kvinner var mer sårbare for å bli ofre for bildepredning. For det andre var det også konsensus om at kvinner ble hardere dømt for å opprette seksualisert innhold i utgangspunktet. Guttene opplevde ingen lignende konsekvenser, og til gjengjeld ble gutter som opprettet seksualisert innhold ansett som kule. Guttene ble også applaudert for å motta/dele bilder, og deltakerne mente at det lå i menns natur å “nyte” seksualiserte bilder av jenter. I en annen studie beskrev både de kvinnelige og mannlige deltakerne at det hadde vært ydmykende å bli offer for bildebaserte seksuelle overgrep, dette til tross for at de ofte mente at kvinner hadde “mer å tape” enn menn (Johansen et al., 2019). En deltaker uttrykte at ingen ville dømt en gutt for å ha delt et seksualisert bilde, i motsetning til hvis det var en jente. Flere deltakere i en studie mente at kvinner med selvrespekt ikke sendte meldinger med seksualisert innhold (Naezer & Oosterhout, 2020). Videre mente de at sexting var en skamfull aktivitet for usikre og/eller dumme jenter. Siden deltakerne hadde så sterke negative meninger om sexting, var de ikke i stand til å forstå hvorfor jevnaldrende ville opprette seksualisert innhold i utgangspunktet. Et annet interessant funn var hvordan deltakerne skilte mellom seksuelle bilder eller meldinger opprettet av menn og kvinner. En deltaker beskrev hvordan et bilde av en halvnaken mann ikke blir kvalifisert som seksuelt innhold på samme måte som et

tilsvarende bilde av en kvinne hadde gjort. Dette gjør at kvinner er ekstra sårbare for å bli utsatt for bildebaserte seksuelle overgrep.

Fraskrivelse av skyld. Som nevnt tidligere, var det mangel på forståelse fra flere deltakere vedrørende hvorfor noen skulle ønske å opprette seksualisert innhold (Naezer & Oosterhout, 2020). Slike holdninger kunne ikke bare bidra til deling av andres bilder uten samtykke, men det gjorde det også enklere å gjøre det uten dårlig samvittighet, og i tillegg klandre offeret for det. Faktisk så studien at offerklandring var vanlig blant deltakerne, som mente at om du sendte seksuelle meldinger eller bilder hadde du deg selv å skylde på om innholdet ble videresendt. En deltaker uttrykte at det til syvende sist er personen som har opprettet bildet som er ansvarlig. Videre så studien at det ikke bare var deltakerne i selve forskningsstudien som hadde slike holdninger. Deltakerne rapporterte om både foreldre og lærere som beskyldte og straffet ofre for å ha delt seksuelle bilder. En annen studie så hvordan deltakerne på et forum kategoriserte bildetaking og filming av uvitende kvinner som en mulighet snarere enn et overgrep (Hall et al., 2021). Her ble ofrene gjerne presentert som “medskyldige” eller “samarbeidsvillige”, og beskyldt for å ha gitt utøverne mulighet til å filme de. Resultatene viste at å skylde på ofrene var en vanlig forsvarsmekanisme for å beskytte utøverne fra å føle skyld. En annen faktor som kunne bidra til dette var anonymitet. Å kunne opptre anonymt på et forum gjør det mulig for brukeren å distansere seg fra sin offentlige identitet, noe som også kan gjøre det enklere for brukeren å ikke føle skyld (Otteren & Gynnild, 2021). Samme studie så også hvordan kollektiv grenseoverskridelse påvirket deltakernes evne til å ha empati for de avbildede jentene. En deltaker i en studie beskrev hvordan privatliv kun var berettiget innenfor forholdets rammer, og når det var slutt hadde han rett til å dele private bilder videre (Hall & Hearn, 2019). Dette ble understøttet i studien til Semenzin og Bainotti (2020), hvor en deltaker mente at hvis en jente hadde sendt et bilde, kunne mottakeren gjøre hva han ville med det. Gjennom analysen så vi også hvor vanlig det var å legge ved negative beskrivelser av ofre på sider med innhold av hevnporno (Hall & Hearn, 2019). Å klandre den avbildede personen for eksponeringen deres ved å antyde at offerets påståtte handlinger eller karakteristikk er verre, gjorde det ikke bare mulig for utøverne å fraskrive seg skyld, men gav de også muligheten til å fremstille seg selv som et offer. Negative bemerkelser kunne med andre ord fungere som en måte å rettfærdiggjøre delingen på.

Kvantitative funn

De kvantitative studiene hadde relativt store utvalg i studiene. En stor del av populasjonen bestod av studenter eller ungdommer, som var rekruttert fra ulike skoler og universiteter. Det var også deltakere som var rekruttert fra internettsider, som f.eks. Facebook. Videre vil metodisk kvalitet bli diskutert, etterfulgt av presentasjon av funn.

Metodisk kvalitet

I de kvantitative studiene var den metodiske kvaliteten noe sprikende, dog hadde alle studiene relevans for oppgavens problemstilling. Datainnsamlingsmetodene som var brukt var hensiktsmessige for å hente inn nødvendig data, men ikke alle studiene hadde gjort en pilotstudie før datainnsamling for utprøving av skalaer og instrumenter. Dette gjør at reliabiliteten blir svekket. Valget av studiepopulasjon er vesentlig for generaliserbarheten av forskningsresultatene og vi kan se at på tvers av studiene var generaliserbarheten relativt lav. Deltakerne var som regel rekruttert fra et enkelt universitet, eller fra et geografisk område, land eller et spesifikt nettsted. Det var også flere av studiene som var overrepresentert av et kjønn. Videre var det en stor andel av studiene som brukte selvrapporing. Bruken av selvrapporing kan medføre sosial ønskelighet, som vil si at svarene respondenten avgir anses å være mer sosialt akseptable eller foretrukne. Det ble brukt mye “ja” eller “nei” som svaralternativer, noe som kan være begrensende og gjenstand for individuell tilbøyelighet til gi et ekstremt eller middels svar på alle spørsmål. Flere av spørsmålene er heller ikke konkrete, noe som gjør at deltakerne kan tolke de på forskjellige måter. Det var også noe frafall av deltakere i ulike studier, som ikke har svart på spørreskjemaet, eller svart på enkelte spørsmål i et spørreskjema, noe som kan bidra til å påvirke svarprosenten. Det er verdt å bemerke seg at operasjonaliseringen av bildebaserte seksuelle overgrep ikke er entydig i studiene, noe som gjør det vanskelig å vite hva man faktisk måler.

Totalt ble 22 kvantitative studier inkludert og er publisert fra år 2013-2021. Det var et bredt spekter av land inkludert i studiene; Portugal (n=1), Australia (n=6), USA (n= 11), Brazil (n=1), (Spania n=1), (Sveits n= 1), (Italia n=3), (Canada n=2), (Nederland n=1), (Storbritannia n=2), (Belgia n=2), (Kina n=2), (Tsjekkia n=2), (Irland n=2), (Malaysia n=1), (Polen n=2), (Russland n=2), (Tyrkia n=1) og Uganda(n=2).

Videre var det stor variasjon blant studiene i bruk av datainnsamlingsmetoder og forskningsdesign. Se Tabell 3 for ytterligere informasjon om studiens design, utvalg, land, måleinstrument og hovedfunn.

Tabell 3

Informasjon og oversikt over de inkluderte studiene

Forfatter, år, land	Utvalg	Design	Måleinstrument / Hovedfunn
Barroso et al. (2021) Portugal	n=4281 Ungdommer 13-20 år Gj. snitts alder: 14,51 år 2264 Kvinner, 2017 Menn	Krysseksjonell Tversnittundersøkelse	Selvrapportering: Delt seksuelt innhold: Menn:143 (7,1%), Kvinner: 61 (2,7%). The Youth Self-Report: Krenkende sexting sign. med aggressivitet ($p=0.001$, $d=0.49$), sosiale problemer ($p=0.001$, $d=0.40$), angst og depressive symptomer ($p=0.01$, $d=0.24$). Childhood Trauma Questionnaire: Krenkende sexting sign. med emosjonelt overgrep ($p=0.01$, $d=0.21$), emosjonelt overgrep ($p=0.001$, $d=0.25$), seksuell mishandling ($P=0.001$, $d=0.29$), fysisk overgrep ($p=0.001$, $d=0.44$) Reactive-Proactive Aggression Questionnaire: Krenkende sexting sign. med proaktiv-aggresjon ($p=0.001$, $d=0.71$) Reaktiv- aggresjon ($p=0.001$, $d=0.48$), fysisk aggresjon ($P=0,59$), Verbal aggresjon ($p=0.001$, $d=0.37$). Inventory of Callous-Emotional traits: Krenkende sexting sign. med følelsesløshet ($p=0.001$, $d=0.47$)
Holt et al. (2021) Australia	n=1238 Ungdommer 13-14 år 50,8% kvinner, 49,2% menn	Krysseksjonell Tversnittundersøkelse	National Longitudinal Survey of Youth: Undersøkte Selvkontroll og videresending av seksuelt innhold; Selvkontroll ($p= 0.001$, OR= 1,232), Sett porno $p= 0.001$, OR= 1,953
Hudson, Fetro & Olgetree (2014) USA	n=760 Studenter 18-19 år 50,2 % kvinner, 49,8% menn	Krysseksjonell Tversnittundersøkelse	Selvrapportering: Delt bilde av noen: n= 245 (35,2%), delt de siste 30 dagene: n=84 (14,9%). Et bilde ender opp med å bli sett av andre enn bilde var ment for: n=564 (81%). Holdning til å dele var mer vanlig blant kvinner: n=396 (56,85), menn: n=387 (55,3%).
de Abreu Silva, de Godoy Pereira & Baltieri (2020) Brazil	n=213 Studenter 18+ Gj. snitts alder: 21,05 år	Krysseksjonell	Interpersonal Reactivity Index: Empatisk bekymring ($p=0,01$, OR=0,58), Perspektivtaking ($p=0.05$, OR=0,79), personlig nød ($p=0.05$, OR= 0.82). The Sexual Addiction Screening test: Seksuell impulsivitet ($p=0.01$, OR= 1.73). Selvrapportering: Videresendt partners intime bilder: n=42 (20,8%) Hva ble brukt for å dele: Smarttelefon: n=40 (95,24%), data: n=2 (4,76%)
Casas et al. (2019)	n=1431 Studenter 11-18 år	Longitudinell design	Normalization Sexting Questionnaire: Videresendt eller delt seksuelt innhold: W1 = n=1264, W2 n= 1191 Need for popularity scale: Girls W1: $\beta=.57$, W2: $\beta=.81$. Boys W1: $\beta=.41$, W2: $\beta=.50$.

Spania 46,4% kvinner, 53,6% menn Cybergossip questionnaire for adolescents: Girls W1: $\beta=.79$, W2: $\beta=.89$. Boys W1: $\beta=.49$, W2: $\beta=.37$.

Powell et al. (2018) Australia	n= 4053 Deltakere 16-49 år Gj. snitts alder: 43,55 år 2298 kvinner, 1755 menn	Krysseksjonell Tversnittundersøkelse	Selvrapporing: Delt eller truet med å dele seksuelt innhold: n=198 (38,9% menn, 36,7 kvinner). The sexual image-based abuse myth acceptance: Skyld ($p= 0.001$, OR=1.15 95% CI 1.06-1.25), Sexual self-imp behavior ($p= 0.001$, OR=2.44, 95% CI 1.64- 1.25).
Lu, Bamblor & Temple (2021) USA	n= 2199 Ungdommer opptil 14 år Gj. snitts alder: 13,53 år 1095 kvinner, 1091 menn	Krysseksjonell	Bordreline Personality Features Scale for Children: Fiendtlighet ($p= 0.05$, $\beta=0.05$) Selvrapporing: Sendt seksuelt innhold uten samtykke: n=58 (2,6%)
Dias et al. (2020) Sveits	n=7142 Deltakere 24-26 år Gj. snitts alder: 26.3 år 49% kvinner, 51% men	Krysseksjonell	Selvrapporing: Delt seksuelt innhold 1 gang: n=292 (5.7%) menn n= 189, kvinner n=103 Delt seksuelt innhold flere ganger: n=487(9,4%) menn n=367, kvinner n =120 Ulike motiver for de som har del en eller flere ganger: Moro/spøk: 1 gang: n=159 (54,5%), fler: n=323(66.3%) $p=0.01$ OR1.49 (1.02-2-16) Vet ikke hva de driver med: 1 gang: n=35 (12%), fler: n=33(6.9%) $p=0.05$ OR 0.68 (0.38-1.21) Vise seg frem: menn n=27 (12.2%), kvinner n=208 (37.5%) $p=0.01$, OR 4.95 (3.12-7.85) Spør etter en venns mening: menn n=17 (7.5%), kvinne n=15 (2.8%), $P=0.01$ OR 0.69 (0.31-1.54)
Ruvalcaba & Eaton (2019) USA	n= 3044 Deltakere 18-97 år Gj. snitts alder: 40,31 år 53,8% kvinner, 46,2% menn	Tversittundersøkelse	Selvrapporing: Identifiserte seg som bildebaserte seksuelle overgreps-utøvere: n=156 (5.12%) IBSA-utøvere seksuelle orientering: lesbiske: n= 1, Homofil: n=17, bi-kvinne: 19, bi-mann: n=13, hetero mann: n=69, hetero kvinne: n=28, annet: n=9
Morelli et al. (2016) Italia	n=715 Deltakere som befant seg i en romantisk relasjon 13-30 år Gj. snitts alder: 22,01 år	Tversnittundersøkelse	Behavior on sexting scale: "Not-allowed sharing sext" positivt korrelert med kjønn: $P=0.01$, B= 0.14, "dating volds-utøvelse" $p=0.05$, B=0.08, benevolent sexism $p= 0.05$ B=0.10, malevolent sexism $p=0.05$, B= 0.07. Not-allowed sharing sext" negativt korrelert med alder: $p=0.01$, B=-0.10 Conflict in adolescent dating relationships inventory: "dating violence utøvelse" negativt korrelert med kjønn: $p=0.01$, B=-0.10. "dating violence utøvelse" positivt korrelert med "not- allowed sharing Sext: $p= 0.05$, B=0.08, malevolent sexism: $p=0.01$, B= 0.14. Ambivalent sexism: "Hostile sexism" + Not-allowed sharing sext": $p=0.01$, B=0.13.

Karasavva & Forth (2021) Canada	n= 810 Studenter 16-60 år Gj. snitts alder: 20,08 år 72,2 % kvinner, 81,4% menn	Tversnittundersøkelse	The sexual image-based abuse myth acceptance: Minimize/exuse: $p= 0.05$, OR= 0.12 (0.05-0.20) Short dark triad: Narsissisme: $p= 0,05$, OR= 0.16 (0.09-0.22), Psykopati: $p=0.001$, OR =0.12-0.27), Sadisme: $p=0.001$, OR = 0.18(0.10-0.25). Hanson sex attitude questionnaire: Sexual entitlement: $p= 0.05$, OR = 0.8 (0.01-0.14) Aggrieved Entitlement Scale: Aggrieved entitlement: $p=0.05$, OR= 0.07 (0.001-0.14) Selvrapportering: Delt seksuelt innhold minst 1 gang siden de var 16: n= 111 (17,4% menn, 12,7% kvinner, 14, 6% heteroseksuelle & 10,8% LGBTQ+)
Boer et al. (2021) Nederland	n=20 834 Ungdommer 17-24 år	Tversnittundersøkelse	Selvrapportering: Delt seksuelt innhold de siste 6 mnd.: Menn = 6,3%, kvinner =2.1% Sext deling var vanligst blant: menn (6,3%), homofile og lesbiske (8,2%), de som så på porno flere ganger i uken (9,2%), og de som hadde blitt eksponert for uønskede sexter (8,0%). Alder: 18-20 år, $p= 0.001$, OR=0.40, 21-24 år, $p=0.001$, OR=0.37
Thompson & Morrison (2013) USA	n= 795 Mannlig studenter Gj. snitts alder 18,65 år	Prospektiv Kohortstudie	Selvrapportering: Delt seksuelt innhold: n=93 (16.3%)
Clancy et al. (2021) USA, Australia	n=1148 Ungdommer 18-19 år 53% kvinner, 47% menn	Krysseksjonell Tversnittundersøkelse	Selvrapportering: Delt seksuelt innhold: n=162 (14.1%), delt gjennomsnittlig fire ganger, og sendt til mer enn to stykker. Motiver: Fordi personen på bildet var hot: n=70 (42.9%), som en spøk, for å være morsom: n=46 (28,4%), for å sladre: n=37 (22.8%), trodde ikke det var en big deal: n=32 (19.8%), for å skryte: n=24 (14,8%), for å tease personen: n= 22 (13,6%), for å øke sosial status: n=15(9.3%), fordi en annen person ba deg om det: n=13 (8.0%), ut av syne: n=12 (7,4%), For å ta Initiative til seksuell kontakt: n=11 (6,8%), for å få oppmerksomhet: n=10 (6,2%), hevn: n=7 (4,3%), følte press: 2 (1,2%).
Patchin & Hinduia (2020) USA	n=5569 Studenter 12-17 år Gj. snitts alder: 14,5 år 2791 kvinner, 2777 menn	Krysseksjonell	Selvrapportering: Truet med å dele seksuelt innhold av andre: n= 2,2% av totalt n= 5568
Clancy et al. (2019) Australia	n=505 Deltakere 18-55 år Gj. snitts alder: 21 år 66,9% kvinner, 31,5% menn	Tversnittundersøkelse	Selvrapportering: Delt eller vist seksuelt innhold til andre: n= 94 (18,6%) Kvinner: 18.9%, Menn: 17% Motiv: Trodde ikke det var en big deal n=45 (47,8%), som en spøk: n=29 (30,8%), for å få oppmerksomhet n=15 (15.9%), for å øke sosial status n=15 (15,5), fordi en annen person ba deg om det: n= 13(13.8%), Følte seg presset: n=8 (8,5%), for å få vedkommende i problemer: n= 6 (6,3%), annet: n=33 (35,15) Holdninger til bildedeling: ikke en big deal: $p=0.001$, $\eta^2=0.03$, deling gir høyere status: $p= 0.001$, η^2 ,

=0.03, Etter et forhold er det ok å dele bilder av en eks: $p=0.001$, $\eta^2=0.04$, å dele kan være gøy: $p=0.001$, $\eta^2=0.08$.

Dark triad assesment: Machiavellianism: $p=0.001$, $\eta^2=0.03$.

Clancy et al. (2020) USA, Storbritania Australia, Canada	n= 691 Deltakere 18-35 år 52,8% kvinner, 47,2% menn	Krysseksjonell	Selvrappotering: Delt/videresendt seksuelt innhold: n=120 (17,4%), Mann: 16,3%, kvinne: 18,4% Motiver for deling: fordi personen var hot n=53(44,2%), som en spøk, fordi det var morsomt n=34 (28,30%), var ikke en big deal n=28 (23,3%), for å sladre n=20 (16,7%), skryt n= 34 (22,7%), for å få oppmerksomhet n= 18 (15.0%), fordi en annen person spurte om du kunne n=13 (10.8%), "roast" n=15 (12,5%), for å øke sosial status n= 12(10%), for å ta Initiative til seksuell kontakt n= 7(5,8%), følte press til det n=6 (5%), hevn n=7 (5,8%), trakassering n=7 (5,8%), trass n=5 (4,25), fordi jeg hadde tillatelse n= 4 (3,3%), for å krydre opp forholdet n= 2 (1,7%), annet n=3 (4.1%) Respons på deling: ros n= 53 (43.8%), latter n=27 (22,3%), ikke noe respons n=20 (16,5%), seksuell kontakt=9 (11,3%), fått et bilde I retur n=11 (9,1%), abuse/told off n=5 (4,2%). Dark triad assesment: Machiavellianism var signifikant assosiert med det var en spøk/morsomt Som motivasjon, $p= 0.027$, $\beta=1.59$ (1.06-2.40)
Morelli et al. (2021) Belgia, Kina Tsjekkia, Irland Italia, Malaysia Polen, Russland Tyrkia, Uganda & USA	n=6093 Deltakere 13-30 år Gj. snitts alder: 20,35 år 3682 kvinner, 2401 menn	Krysseksjonell	Sexting Behaviors Questionnaire: Har sendt en sext uten samtykke av noen n= 829 (16.6%) Alder var sigifikant assosiert med ikke-samtykkende sexting atferd: $p=0.004$, $B=-0.03$ (-0.06- -0.01), det var også kjønn: $p=0.001$, $B=0.42$ (0.26-0.59). Dark triad assesment: Machiavellianism $p= 0.002$, $B= 0.09$ (0.03-0.14), Psykopati $p=0.001$ $B=0.21$ (0.15-0.27) Psykopati og ikke -samtykkende sexting var sterkere for gutter $p=0.001$, $B= 0.30$.
Morelli et al. (2020) Polen, Italia USA, Tsjekkia. Tyrkia, Belgia, Kina, Russland Irland & Uganda	n= 5542 Deltakere 13-30 år Gj. snitts alder: 20,36 år 59,8% kvinner, 40,2% menn	Krysseksjonell	Selvrappotering: Deltatt i ikke- samtykkende sexting n= 444(9.6%) HEXACO personality Inventory Resived: Ikke-samtykkende sexting + Emosjonalitet og pliktoppfyllelse $p=0.04$, $b=0.09$. Ærlighet/medmenneskelighet $p=0.01$ $B= -0.19$, Åpenhet for erfaring $p=0.01$ $B= -0.15$
Walker et al. (2021) England	n= 391 Studenter 18-25 år Gj. snitts alder: 20,44%	Krysseksjonell	National Longitudinal Survey of Youth: Motiver for deling: For moro/som en spøk n=13 (22,03%), for å spørre om råd, en mening eller diskutere n=11 (18,64%), fordi de alltid deler ting som dette med venner n=5 (8,47%), for å vise seg frem n=3 (5,08%), for å få oppmerksomhet n=3 (5.08%), som bevis på at de har

321 kvinner, 70 menn

mottatt $n=3$ (5.08%), og fordi de ble bedt om det $n=3$ (5.08%).Holdninger til deling: "Det ender opp med å bli sett uansett" $p=0.01$, $B=0.41$ (95% CI 1.09-2.08)

Reed et al. (2021) USA	n= 703 Studenter 13-19 år 54% kvinner, 44,7% menn 6 deltakere som ikke identifiserte seg med det øvrige	multi-method study	Selvrapportering: Totalt antall utøvere av digital dating abuse: Kvinner $n=378$, menn $n=303$ sendt et seksuelt eller nakent bilde av min partner til andre $n= 5,8\%$, delt en flau video eller bilde av min partner uten samtykke $n=25,45$. Motiver for deling: det var en spøk $n=29.7\%$, en venn sa jeg skulle, 10, 1%, jeg var lei meg $n=10.3\%$, jeg var sint $n= 4,5\%$, jeg ville såre min partners følelser $n=6,7\%$, jeg ville gjøre min partner flau $n= 6,5\%$, jeg ville ta hevn $n=1.9\%$, jeg var sjalu $n=5,4\%$
------------------------------	---	--------------------	--

Forekomst for utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep

Det var stor variasjon av forekomst i de ulike studiene. Den laveste forekomsten ble rapportert i Barroso og kolleger (2021) sin studie, hvor funnene viste at 4,8% av 4281 deltakere rapporterte krenkende sexting-atferd. Den høyeste forekomsten ble rapportert i studien til Morelli og kolleger (2021), hvor 15,7% av 6093 deltakere hadde delt seksuelt innhold av noen andre uten samtykke minst en gang. Lignende funn fant vi i Dias og kolleger (2020) sin studie, hvor 15 % av 7142 deltakerne rapportert å ha delt eksplisitt materiale uten samtykke.

Hvordan studiene har målt nakenbildespredningen og hvordan spørsmålene er formulert varierte. I flere av studiene (Holt et al., 2021; Barroso et al., 2021, Heather et al., 2014; de Abreu Silva et al., 2020; Casas et al., 2019; Lu, Baumler & Temple, 2021; Morelli et al., 2021; Morelli et al., 2020) så de på ulike sexting- atferder generelt, hvor bildebaserte seksuelle overgrep gikk under kategorien krenkende sexting-atferd (abusive sexting). Andre studier så mer spesifikt på fenomenet bildebaserte seksuelle overgrep eller ikke-samtykkende bildedeling (Clancy et al., 2021; Patchin & Hinduja, 2020; Clancy et al., 2019; Clancy et al., 2020; Boer et al., 2021; Karasavva & Forth, 2021; Powell et al., 2019; Dias et al., 2020; Ruvalacaba & Eaton, 2020; Walker et al., 2021), og kunne gi et mer detaljert bilde for å forstå fenomenet. Spørsmålene om forekomst kunne variere fra “har du noen gang delt eller vist et sexy bilde/video av noen andre uten samtykke”, eller “har du noen gang delt/videresendt bilde/video av andre?”, til mer detaljer om hva slags bilder som hadde blitt delt, som f.eks “naken”, “seksuell omgang”, “oralsex”, “masturbasjon” eller “sexleketøy”.

Sammenheng mellom utøvelse og demografiske variabler

Flere av studiene har undersøkt ulike demografiske variabler i sammenheng med utøvelse bildebaserte seksuelle overgrep. Demografiske opplysninger som alder, kjønn, og seksualitet var variabler som viste en klar sammenheng.

Funn om seksualitet er viktig for å forstå omfanget og arten av bildebaserte seksuelle overgrep (Powell et al., 2018). LGB- deltakere hadde større sannsynlighet enn heteroseksuelle deltakere til å engasjere seg i ikke-samtykkende bildedeling (Powell et al., 2018). Det ble også rapportert at deltakere som var seksuelt aktive, og ble det i yngre alder, hadde større sannsynlighet for å spre intimt innhold (Clancy et al., 2020). Funn indikerte også at alle individer med mannlige partnere (dvs. heterofile kvinner og homofile menn) hadde økt risiko for å bli utsatt, fordi partnerne kan ha større sannsynlighet for å utøve dominans og kontroll gjennom spredning av pornografi uten samtykke (Ruvalcaba & Eaton, 2019). Det var også en

betydelig forskjell i grad av utsatthet mellom homofile og heterofile menn, hvor homofile menn hadde høyere forekomst som offer enn heterofile menn (Ruvalcaba & Eaton, 2019).

Funnene viser også at alder kan være en faktor som må ses i sammenheng med bildebaserte seksuelle overgrep (Ruvalcaba & Eaton, 2019). Resultatene indikerer at risikoen for deling av innhold uten samtykke er høyest blant 15-17-åringene (Boer et al., 2021). En annen studie så derimot at den ville være høyest i alderen 18-29 år. Barroso og kolleger (2021) fant signifikante sammenhenger mellom alder og det å delta i deling av andres seksuelle innhold: ungdommer (12-13 år) var mindre sannsynlige og eldre ungdom (14-16 år) var mer sannsynlig til å engasjere seg i atferd knyttet til sexting.

Når kjønnsforskjeller i nakenbildespredning ble undersøkt, ble det på tvers av flere studier rapportert at det var større sannsynlighet for at gutter/menn engasjerte seg i bildebaserte seksuelle overgrep enn jenter/kvinner (Boer et al., 2021; Barrense-Dias et al., 2020; Powell et al., 2018; Morelli et al., 2021; Karasavva & Forth, 2021). Det ble likevel funnet to studier med en høyere forekomst blant jenter/kvinner, som rapporterte at de engasjerte seg i bildebaserte seksuelle overgrep, enn gutter/menn (Clancy et al., 2019; Reed et al., 2021).

Når det gjaldt nettsteder som opererte med materiale relatert til bildebaserte seksuelle overgrep, så man at innholdet som ble publisert omtrent utelukkende var av kvinner (Henry & Flynn, 2019). På noen av nettstedene var det faktisk eksplisitt forbudt å dele bilder av menn. I Karasavva & Forth (2021) sin studie så man at, til tross for at kjønn ikke var en uavhengig prediktor for utøvelse av IBSA, identifiserte 75% av ofrene sin(e) gjerningsperson(er) som mann.

Sammenheng mellom utøvelse og psykologiske variabler

Resultatene viser at studiene som så på sammenhenger mellom utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep og psykologiske variabler, så at ulike personlighetsegenskaper predikerte større sannsynlighet for å engasjere seg i bildebaserte seksuelle overgrep. Narsissisme, psykopati og sadisme, men ikke machiavellisme, var positivt korrelert med bildebaserte seksuelle overgrep. De så også at høyere skår på psykopati og narsissisme predikerte utøvelse betraktelig (Karasavva & Forth, 2021 ; Morelli et al., 2016; Clancy et al., 2020). Dette indikerer at personlighetsegenskaper som f.eks. høyere tilbøyelighet til å manipulere andre, søke makt, høyere egoisme og lavere empati for andre var assosiert med deling. Derimot var machiavellisme den sterkeste prediktoren i studien til Clancy og kolleger (2020), til forskjell fra de andre som studerte egenskapene ved den mørke triade i sammenheng med bildebaserte

seksuelle overgrep. Andre personlighetstrekk som aggressivitet og fiendtlighet var også assosiert med sannsynligheten for å engasjere seg i atferden (Lu et al., 2021).

Flere psykososiale variabler som økte sannsynligheten for å engasjere seg i bildebaserte seksuelle overgrep, var deltakere som rapporterte høyere nivåer av angst og depressive symptomer (Barroso et al., 2021). De som hadde høyere nivåer av disse variablene rapporterte også hyppigere opplevelser av følelsesmessige overgrep, omsorgssvikt og seksuelle overgrep i barndommen (Barroso et al., 2021). Deltakere med generelt mer sosiale problemer rapporterte også høyere forekomst av å engasjere seg i atferden. Videre var det å presse noen til å dele andres seksuelle bilder knyttet til dårlig psykososial helse, og var årsaken til følelse av skam, flauhet og skyldfølelse, noe som kan bidra til dårlig psykososial fungering (Lu et al., 2021).

Lav selvkontroll var assosiert med involvering i all slags sexting og deling av andres seksuelle innhold. Viktigheten av selvkontroll ble imidlertid sett i lys av muligheten til å engasjere seg i sexting. Ulik tilgang til teknologi skaper muligheter til å engasjere seg i sexting (Holt et al., 2021). Technology-Based Sexual Coercion (TBC) var knyttet til høyere nivåer av aksept av voldtektsmyter, antall seksualpartnere, eksponering for pornografi (Thompson & Morrison, 2013), og fiendtlig sexisme var en modererende faktor for deling av bilder og videoer uten samtykke (Morelli et al., 2016).

Studiene som undersøkte normer og holdninger knyttet til bildebaserte seksuelle overgrep fant holdninger som støtter påstanden om at videresending av seksuelt innhold uten samtykke kan ha alvorlige konsekvenser, men samtidig aksept for at det er normativt (Clancy et al., 2018; Hudson et al., 2014). En annen studie hadde motstridende funn, nemlig at deltakerne ikke oppfattet videresendingen som skadelig (Clancy et al., 2021). Videre var seksuelle og skjerpene rettigheter (sexual and aggravated entitlement) begge positivt korrelert med bildebaserte seksuelle overgrep (Karasavva & Forth, 2021), det samme var høyere aksept for voldtektsmyter. Det var også enighet om at bilder vanligvis ender opp med å bli sett av flere enn de i utgangspunktet er ment for (Hudson et al., 2014; Walker et al., 2021). Det ble i tillegg rapportert at det er "ok å dele bilder av en tidligere kjæreste etter at forholdet tok slutt" (Clancy et al., 2019).

Motiver for utøvelse

Flertallet av studiene undersøkte motivasjonsfaktorene til de som har delt seksuelt innhold uten samtykke. Resultatene var varierte og det ble rapportert at menn engasjerte seg i deling for å skryte av deres evne til å få tak i disse bildene, for å styrke de sosiale båndene til deres

jevnaldrende eller for å øke sosial status (Boer et al., 2021; Reed et al., 2021; Clancy et al., 2020). Behovet for popularitet stod også sentralt som en motivasjonsfaktor i studien til Casas og kollegaer (2019). Videre var hevn (Barrense-Dias et al., 2020), attraktivitet, etterfulgt av humor og bagatellisering (Clancy et al., 2020) flere motiver for utførelse. Det var også to studier som rapporterte at seksuelt eksplisitt materiale ikke nødvendigvis var fra intime partnere og at motivasjonen for å dele ikke bestandig var for hevn, eller gjort med ondskap i sammenheng med et voldelig (tidligere) forhold (Clancy et al., 2020; Walker et al., 2021). Flertallet av studier hadde også funn som tydet på at deling skjedde for “moro” eller som en “spøk” (Barrense-Dias et al., 2020; Walker et al., 2021; Clancy et al., 2020, 2021; Reed et al., 2021). Videre var det å vise seg frem, føle seg integrert (Barrense-Dias et al., 2020), negativ opphisselse, konflikt, være sint, opprørt eller å være i en krangel med partneren sin motiver for utførelse (Reed et al., 2021). Man så også at bruk av sosiale medier, datingapper, porno, mer seksuell erfaring, uønsket eksponering for seksuelt innhold, delt eget seksuelt innhold og en dårligere mental helse var assosiert med en høyere risiko for deling (Boer et al., 2021). Tilslutt var det å sladre (cyber gossip) eller å avsløre (Casas et al., 2019; Clancy et al., 2020), samt det å fremlegge bevis på trakassering også ulike motiver for utførelse av bildebaserte seksuelle overgrep (Clancy et al., 2020).

Diskusjon

Hensikten med denne litteraturgjennomgangen har vært å lage en sammenstilling av litteratur som har undersøkt potensielle mekanismer og årsaksforklaringer for utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep. På grunn av lite forskning på feltet, valgte vi å gjennomføre en metodetriangulert studie. I denne delen av oppgaven vil vi integrere funnene fra de kvalitative og kvantitative studiene og diskutere de i lys av hverandre, med det formål å oppnå en mer nyansert forståelse av hvorfor noen velger å spre intime bilder av andre. Vi vil også påpeke og drøfte forskningshull som blir synlige gjennom denne sammenstillingen, begrensninger ved de inkluderte studiene, samt implikasjonene av denne litteraturstudien for både forskning og praksis.

Våre kvantitative hovedfunn viste at å dele seksuelt innhold var et relativt utbredt fenomen blant ungdom og unge voksne. Den laveste rapporterte forekomsten så vi i Barroso og kolleger (2021) sin studie der 4,8% av deltakerne rapporterte krenkende sexting-atferd. Den høyeste forekomsten fant vi i en studie gjort av Morelli og kolleger (2021), der 15,7% av deltakerne rapporterte å ha delt seksuelt innhold av noen andre uten samtykke minst en gang. Funnene viste at ulike psykososiale variabler kan ha sammenheng med bildebaserte seksuelle overgrep, og variabler som aggressivitet og fiendtlighet viste positive sammenhenger. Det ble også funnet sammenheng mellom mørke trekk og nakenbildespredning. I studier som så på motiv, fant indikasjoner på at hevn sjelden er en motivasjon. De kvalitative studiene viste at blant unge voksne var motivet for bildedeling å øke sosial status eller for å spøke. På nettforumene så man derimot at motivasjonen i større grad var styrt av selvhevdelse og et ønske om å styrke maskulinitet.

Bildebaserte seksuelle overgrep som antisosial atferd

De kvantitative studiene som undersøkte mørke trekk i sammenheng med videresending av seksuelt innhold fant at deltakerne som engasjerte seg i denne atferden scoret høyere på narsissisme, psykopati og sadisme. Til sammen er disse egenskapene assosiert med en tilbøyelighet til å engasjere seg i antisosial atferd for å oppnå egne mål (Clancy et al., 2019). Egenskapene ved den mørke triade deler de samme karakteristikkene som mangel på empati, mellommenneskelig fiendtlighet og mellommenneskelig offensivitet. Samlet viser funn fra studiene hvordan bildebaserte seksuelle overgrep kan forstås som en antisosial atferd. Denne atferden er handlinger som skader eller mangler hensyn til andres velvære. Personer som scorer høyt på psykopati har liten empati for andre mennesker og ingen bekymring

vedrørende atferd som ikke anses som sosialt akseptabel (Morelli et al., 2021). Derfor kan mangel på omsorg, følelsesløshet og mangel på empati være årsakene til at mennesker som scorer høyt på dette trekket engasjerer seg i en slik atferd. Å dele seksuelt innhold av andre uten samtykke, blir sett på som en atferd som viser svært lav respekt for andre og viser en uansvarlighet av handlinger mot de som er involvert. Personer med høy skår på psykopati kan også engasjere seg i nakenbildespredning siden de ikke bryr seg om å gjøre skade eller forårsake nød, og representerer ofte en prediktor for forskjellige former for romantisk hevn. Mennesker som scorer høyt på machiavellisme har lav empati med en vilje til å utnytte andre, dog var det kun en studie som fant korrelasjon med machiavellisme. Individuer med dette trekket kjennetegnes ved at de vedtar strategier for å nå sine personlige formål. Dermed kan de handle og planlegge en strategi ved å motta og legge ut seksuelt innhold av andre uten hans eller hennes samtykke. Enkelte forskere hevder at nåværende mål for den mørke triaden ikke kan vurdere machiavellisme nøyaktig nok på grunn av for mye fokus på impulsivitet, mangel på disiplin og sensasjonssøkende atferd (Miller et al., 2019 ref. i Karasavva & Forth, 2021). Dette kan være en mulig årsak til at det var kun en studie som fant en signifikant sammenheng.

Andre studier som så på psykologiske variabler i sammenheng med videresending av seksuelt innhold fant at deltakere rapporterte høyere nivåer av aggresjon, inkludert reaktiv og proaktiv aggresjon, samt fiendtlighet. Dette er trekk som kan underbygge forståelsen av bildebaserte seksuelle overgrep som antisosial atferd. Sammenhengen mellom nakenbildespredning og slike personlige egenskaper kan forklares med mangel på empati, å ikke bry seg om andre og manglende følelse av anger. Dette funnet kan antyde at bildedeling burde betraktes som et uttrykk for aggressiv atferd, og kan forklares som en manifestasjon av generelle antisosiale tendenser (Barroso et al., 2021). Samlet sett tyder disse funnene på at utøvere har en høyere risiko for følelsesmessige og atferdsmessige problemer.

Det er samtidig hensiktsmessig å se de kvantitative funnene i lys av de kvalitative for å kunne forstå bildebaserte seksuelle overgrep som en antisosial atferd. For eksempel så vi, i flere av studiene som analyserte nettsider med innhold av nakenbildespredning, ulike faktorer som kunne beskytte utøverne fra å føle empati og skyld. For det første er muligheten til å handle anonymt noe som kan bidra til at utøvere distanserer seg fra den umoralske handlingen som går ut på å dele bilder av andre uten samtykke. For det andre så man hvordan kollektiv grenseoverskridelse inne på de aktuelle gruppene eller kanalene påvirket utøvernes evne til å sympatisere med ofrene. Manglende regulering fra nettstedenes verter kan også gi brukerne en

innbilt følelse av aksept for sine handlinger. Samlet er dette faktorer som kan beskytte utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep fra å kjenne medfølelse for ofrene.

Vi fant også funn som var motstridende med det ovenstående. Som nevnt hadde personer som skåret høyt på psykopati få bekymringer knyttet til atferd som ikke blir sett på som sosialt akseptabel. Flere kvalitative studier så hvordan både jenter og gutter kunne engasjere seg i nakenbildespredning både for å knytte vennskap og for å oppnå høyere status. Å dele bilder kunne med andre ord være en strategi for å stille seg selv i et bedre lys. Dette kan reflektere et behov for å bli akseptert og godtatt blant jevnaldrende. Studiene avdekket også hvordan det å ikke engasjere seg i nakenbildespredning kunne føre til ekskludering. Det må derfor diskuteres hvorvidt videresendingen bestandig oppleves frivillig for de unge voksne som gjør det. Allikevel er dette funn som kan skape en bredere og mer nyansert forståelse av individer som engasjerer seg i videresending av bilder. Man så også at lav selvkontroll var assosiert med nakenbildespredning. Impulsivitet kan påvirke beslutningstaking og påvirke beregninger og oppfatninger av risiko. Unge voksne som er impulsive og tar risiko kan være sterkt påvirket av synspunktene til sine jevnaldrende, spesielt de som føler frykt for sosial ekskludering. Personer med lav selvkontroll kan være impulsive og risikosøkende, noe som gjør dem i mindre stand til å føle empati eller vurdere de negative konsekvensene av deres handlinger. Dette kan ses i sammenheng med de som rapporterer at de deler bilder for spenning eller for moro skyld. De med lav selvkontroll kan være ute av stand til å forstå de potensielle negative konsekvensene av bildebaserte seksuelle overgrep. Allikevel er det viktig å nevne at betydningen av selvkontroll ble sett i lys av muligheter til å engasjere seg i sexting. Ulik tilgang på teknologi skaper forskjellige muligheter til delta i sexting, noe som kan ha viktigere betydning enn en persons generelle nivå av impuls kontroll.

Selv om mørke personlighetstrekk burde sees i sammenheng med utøvelse, finnes det en rekke andre faktorer som også kan motivere bildebaserte seksuelle overgrep. Det vil likevel være nærliggende å se sammenheng mellom utøvelse og tilbøyelighet til å engasjere seg i antisosial atferd for å oppnå egne mål.

Bildebaserte seksuelle overgrep som sosial valuta

Resultatene viste hvordan nakenbilder kunne fungere som en slags symbolsk verdi. På tvers av studiene så vi at motivene bak bildebaserte seksuelle overgrep ofte ble styrt av noe som gir utøverne noe tilbake igjen og kan fungere som en slags sosial valuta. Flere studier så at menn som engasjerte seg i bildedeling skrøt av sin egen evne til å få tak i seksuelt eksplisitte bilder,

noe som kan reflektere at mange menn følte det var en prestasjon å motta nakenbilder fra kvinner de var seksuelt tiltrukket av. Generelt så man at menn hadde større sannsynlighet for å dele bilder for å oppnå økt sosial status eller styrke sosiale bånd til jevnaldrende.

For å forhindre tap av sosiale fordeler knyttet til menns dominerende sosiale posisjon, krever maskulinitet kontinuerlig validering (DeKeseredy & Schwartz, 2016). Ulike strategier blir brukt for å demonstrere og bekrefte maskulinitet i de jevnaldrende gruppene. For heterofile menn involverer disse strategiene ofte objektivisering av kvinner som bekrefter deres heteroseksualitet og dominans. Funn om kjønnsforskjeller i motivasjon er også i overensstemmelse med teorier om kjønne sosiale interaksjoner. I samsvar med teorien om mannlig likemannsstøtte (DeKeseredy & Schwartz, 2016) er det mulig at menn bruker nakenbildepredning som en måte å etablere eller vedlikeholde vennskap gjennom å styrke egen maskulinitet. Dette ble spesielt tydelig i de kvalitative studiene som undersøkte dynamikken på nettverkssamfunn på internett, som så hvordan lukkede grupper gav brukerne muligheten til å utvikle bånd og samhold gjennom nakenbildepredning.

DeKeseredy & Schwartz (2016) foreslår at selv om bildebaserte seksuelle overgrep kan forstås som en form for hevn rettet mot kvinner, kan prosessen like mye forklares som et behov for å opprettholde status blant jevnaldrende menn. Dette kan underbygges av den raske utviklingen av patriarkalske nettsamfunn med brukere som aldri treffes ansikt-til-ansikt, men som ofte utveksler skriftlig, lyd- og visuell kommunikasjon med likesinnede. En studie som så på nettkommunikasjon, så hvordan lukkede grupper på nett er det nærmeste man kommer pornografisk garderobeprat hvor bånd knyttes gjennom konkurranse med andre menn.

Popularitet og vennskapelig tilknytning stod også sentralt for å forstå hva som motiverte til bildebaserte seksuelle overgrep. En kvalitativ studie som foreslo å se bildebaserte seksuelle overgrep som visuell sladder så at nakenbildepredning fungerte som en konkurranse hvor det var om å gjøre å få det mest utfordrende bildet. Deltakerne presiserte at bildedelingen var et forsøk på å ha det moro og være del av et sosialt miljø, snarere enn å såre avbildede. I tillegg så vi at det å bli betrodd et bilde var et tegn på tillit, noe som kunne styrke vennskap. Til tross for at bildebaserte seksuelle overgrep kan ansees som et alvorstynget tema, hadde flere av de kvantitative studiene overraskende nok deltakere som oppga "for moro skyld" som hovedmotivasjon for nakenbildepredning. Det er mulig at deltakerne svarte dette for å redusere alvoret i situasjonen eller for å presisere at de ikke hadde til hensikt å såre noen. Det er også en mulighet for at sosial ønskelighet har påvirket svarene til deltakerne. Å kategorisere delingen som en spøk kan samtidig være et forsøk på å avvise handlingen som skadelig og mulige innvirkninger det måtte ha på offeret, men det kan like fullt forstås som et

verktøy for innpass i sosiale miljøer. Det kan også indikere at deltakerne ikke nødvendigvis identifiserer videresending eller deling av bilder som en problematisk atferd.

Bildebaserte seksuelle overgrep som kjønnsbasert vold

Kjønnsbasert vold er alle typer vold som skjer på grunn av sosialt bestemte kjønnsforskjeller, som ulikheter mellom kvinner og menn (Henry et al., 2020). For å forstå bildebaserte seksuelle overgrep som kjønnsbasert vold, er det viktig å se på normer og verdier knyttet til fenomenet og hvordan kjønn blir tolket i denne konteksten. Flere av de undersøkte sammenhengene ble analysert med tanke på mulig effekt av biologisk kjønn. På tvers av studiene så man at det var mer sannsynlig at gutter og menn var involvert i nakenbildespredning. Selv om enkelte studier rapporterte om høyere forekomst blant kvinner enn menn, var det sjeldent. Seksuell dobbeltmoral spiller også en viktig rolle i forståelsen bildebaserte seksuelle overgrep. Kjønne seksuelle normer oppmuntrer gutter til å skaffe og dele jenters seksuelle bilder i en heteronormativ kontekst. Samtidig blir bilder av jenter i større grad betraktet som seksuelle enn bilder av gutter. Slik kjønnsbasert evaluering av seksuelle bilder gjør jenter mer sårbare for å bli ofre av ikke-samtykkende bildedeling, og derfor mer interessante å dele. Dette resulterer i at kvinner er mye mer utsatt for kritikk når et bilde først havner på avveie, og er med på å legitimere seksuell vold som blir begått av menn. For menn er det derimot ingen lignende fordømmelse. En studie fant generell konsensus blant deltakere om at kvinnelige ofre hadde “mer å tape” enn mannlige ofre av bildebaserte seksuelle overgrep. Dette legger til en intensitet til bilder av jenter som gjør de ekstra sårbare, ikke bare for bildedeling uten samtykke, men også til offerklandring og slutshaming. Resultatene fra studiene viste at menn hadde betydelige mer positive holdninger til nakenbildespredning enn kvinner, noe som også kan reflektere det faktum at menn er mindre utsatt for potensielle skadelige konsekvenser av bildespredning.

Homososiale bånd mellom menn kan være basert på kvinnefiendtlige holdninger og bidra til å forme menns forhold til kvinner (Flood, 2008). Sånn sett kan seksuell objektivisering av kvinner være en strategi som brukes i homososial interaksjon for å knytte sosiale bånd. De kvalitative studiene som undersøkte anonyme nettforumer så dette, samt at det formes atferd i henhold til ens kjønn. De anonyme kanalene og gruppene kan betraktes som arenaer hvor hegemonisk maskulinitet bekreftes på nytt gjennom homososial båndknytting. Denne praksisen reflekterer og forsterker samtidig en fortsatt vedvarende kvinnehat kultur. Det som er vanlig på tvers av disse plattformene er den relative usynligheten

til gjerningsmannen, det vil si at vold kan begås uten at identiteten til gjerningsmannen avsløres. Interessant nok finnes det bevis på at det er større tilbøyelighet og makt til å fornærme og misbruke, når det er mindre ansikts- eller øyekontakt.

Samtidig er det viktig å nevne at bildebaserte seksuelle overgrep ikke utelukkende skjer mot kvinner. Kvantitative funn viste at homofile menn hadde høyere forekomst som offer enn det heterofile menn hadde. Videre så man at personer med mannlige partnere, det vil si både heterofile kvinner og homofile menn, hadde økt risiko for å bli offer for bildebaserte seksuelle overgrep. De kvalitative studiene kan bidra til å belyse dette. Her så man at nakenbildespredning fungerte som et symbol på dominans og maskulinitet for menn. Selv om hevnporno hadde lav forekomst som motiverende faktor, har flere studier sett hvordan deling av bilder kan fungere som en strategi for å vinne tilbake kontroll etter å ha blitt forlatt av en romantisk partner. Nakenbilder blir i denne sammenhengen seksuelle objekter som utøvere forbinder med maktesløshet.

Det er kanskje ikke overraskende å se bildebaserte seksuelle overgrep som kjønnsbasert vold, gitt det vi vet om konvensjonelle former for seksuell vold, trakassering og diskriminering. Det er evidens for å tro at den bildebaserte og digitale versjonen stammer fra de samme sosiale konstruerte holdningene om kjønn og seksualitet, samt utøvernes motivasjon for makt og kontroll. Dagens teknologi fungerer som et verktøy for å kunne utføre kjønnsbasert vold, hvor anonymitet, manglende regulering og internetts store rekkevidde legger til rette for å kunne gjennomføre.

Primærstudiene

Det var flere metodologiske begrensninger ved de kvantitative primærstudiene som burde adresseres. Et stort flertall av studiene var basert på tverrsnittsdata, noe som utelukker muligheten for å undersøke retningene til de observerte sammenhengende og således kunne trekke kausale slutninger. Det var også flere av studiene som brukte selvrapporterte data. Spesielt når det gjelder personlig, sensitiv og muligens kriminell atferd kan deltakere være påvirket av oppfattet sosial ønskelighet, som handler om å ville presentere seg i et gunstig lys for andre. Spesielt siden deling av seksuelt innhold uten samtykke er en kriminell handling. Det er heller ingen selvfølge at deltakerne var ærlig om sine erfaringer i å engasjere seg i bildebaserte seksuelle overgrep, og selvrapportert atferd kan derfor være både overdrevet og underdrevet. Spesielt resultatene fra studier som er utført i land med mindre liberal eller mer tradisjonell kultur for seksualitet burde sees i sammenheng med dette. Det finnes studier som

har funnet kjønnsforskjeller i selvrapportert seksuell atferd påvirket av normative forventninger til kvinner og menn, noe som kan føre til at menn overdriver atferd knyttet til sex og kvinner underdriver. Det er også en mulighet for at gjerningsmenn kan være flau over å dele informasjon om deres seksuelle praksis. Det er heller ikke mulig å kontrollere for den faktiske aktiviteten eller erfaringene til deltakerne.

Hvordan studiene operasjonaliserte de ulike atferdene har også noe å si for prevalens, og hva som fremkommer av resultater. Bildebaserte seksuelle overgrep har ingen fastsatt klar definisjon per dags dato, og mangel på et entydig begrep gjør det også vanskelig å vite nøyaktig hva man studerer. Det var også variasjon på tvers av studiene når det kom til hva seksuelt innhold var. Enkelte studier forklarte seksuelt innhold som bilder og videoer, mens andre hadde også inkludert “sexy meldinger”. Her opplevde deltakerne at det var verre å dele videoer av f.eks masturbasjon eller seksuell omgang med andre, enn et bilde eller en melding, noe som kan ha noe å si for prevalensen. Derimot kan prevalensen være høyere fordi det å dele en “sexy melding” ikke er like inngripende som et bilde eller en video. Mangelen på statistiske modeller for utøvelse som skiller mellom ulike på motiver kan også ha hatt en effekt på resultatene.

Videre var det mangel på spesifisering om deling av seksuelt innhold var gjort med eller uten samtykke. Spørsmål som “har du noen gang sendt nakenbilder eller videoer av noen andre?”, eller “har du noen gang delt et seksuelt bilde eller video av noen andre?” tyder ikke på om gjerningen er av samtykke eller ikke og har stor innvirkning på sammenligning av prevalens på tvers av studiene. På grunn av dette er det vanskelig å avgjøre hvilke studier som faktisk tok for seg bildedeling uten samtykke.

Når det gjelder de kvalitative primærstudiene var bruken av innholdsanalyse en generell begrensning da dette utelukker muligheten for sosiodemografisk informasjon som alder, kultur, etnisitet, sosioøkonomisk status og lignende om utøverne. Man mister også muligheten til å høre utøvernes egne redegjørelser for sine handlinger, og derfor begrenset med innsikt i hva som faktisk motiverer de. Også her kan deltakerne være påvirket av sosial ønskelighet. Videre vil dataene også være begrenset til den aktuelle konteksten de er hentet fra, og er derfor for spesifikk til å være generaliserbar. Det vil dessuten ikke nødvendigvis være samsvar mellom online og offline person. Når det gjaldt studiene som brukte intervju var utvalget variert, og en begrensning kan være at de brukte tredjehåndsberetninger i stedet for førstehåndserfaringer. Dette ble gjort gjort som et etisk hensyn for å beskytte ungdommene, men kan føre til at erfaringene er overdrevet eller gjenfortalt annerledes.

Litteraturstudien

Denne systematiske litteraturstudien har hatt til hensikt å gi en oversikt over forskningslitteratur innenfor utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep. Gjennom en metodetriangulering har vi sett på eksisterende litteratur for å gi en oversikt men også bidra til ny kunnskap. Det vil allikevel finnes noen svakheter ved gjennomgangen som bør belyses.

Databasene som er brukt i studien er PubMed, PsycInfo, Scopus, PubPsych og Web of Science. Selv om disse har bidratt til identifisering av relevante artikler, må man anta at det finnes flere databaser som kunne gitt enda flere resultater eller funn. I tillegg har vi ikke samlet informasjon fra bøker, offentlige rapporter, eller annen grå litteratur. Publikasjonsbias kan også spille en rolle når det gjelder de inkluderte kvantitative studiene. Publikasjoner uten positivt resultat eller påvist sammenheng kan være holdt tilbake, og det kan derfor være risiko for systematisk skjevhet i litteraturen som er inkludert i denne sammenstillingen. I tillegg kan det finnes flere søkeord enn det som er benyttet her som kunne bidratt til å generere flere treff i de ulike databasene. Treff kan også ha blitt oversett eller feilaktig ekskludert i screeningprosessen. Det vil derfor være en svakhet at man ikke kan garantere at man har dekket all relevant litteratur som finnes på temaet. Imidlertid er det en styrke at vi har vært to forfattere. Sannsynligheten for å overse relevante treff vil reduseres ved at to personer vurderer treffene.

Valg av forklaringsteorier er basert på hva som fremsto som mest relevant i bakgrunns litteraturen vi gjennomgikk i forbredelsene til litteraturgjennomgangen. Det er stor sannsynlighet for at det kan være andre forklaringsteorier som er mer relevante og kunne gitt en større forståelse av fenomenet. Det må også nevnes at problemstillingen vår er bred og noe uklar. Vi har sett på kjennetegn ved utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep og har ikke undersøkt evidensen for en spesifikk (potensiell) årsaksforklaring, og vi kan derfor heller ikke trekke endelige slutninger angående dette. En slik bred tilnærming gav også veldig omfattende mengde søketreff, og det var ressurskrevende å gjennomgå alle treffene under seleksjonsprosessen. En mer tilspisset og begrensende søkestrategi ville gitt en raskere seleksjonsprosess, men kunne også ført til at relevante treff ikke kom med i gjennomgangen. Ved at vi har valgt en relativ bred tilnærming, gir det oss en mer generell oversikt over hele feltet, og anses som en styrke da det ikke finnes så mye forskning på feltet om den utøvende part, noe som kan være vanskelig å finne i et for snevert søk. Vi hadde heller ikke anledning til å gjennomføre en metaanalyse av de kvantitative funnene på grunn av ulikhet ved studiene; ikke alle studiene brukte samme mål eller utvalg. Måten vi valgte å syntetisere funnene på kan

naturligvis ha betydning for slutningene som trekkes i denne litteraturstudien. Det kan også være problematisk å tolke statistiske analyser og resultater uten å tilstrekkelig kjennskap til statistikk. Videre kan det hende at undertegnede har misforstått det som kommer frem i de inkluderte studiene og dette vil kunne bety en betydelig feilkilde for denne oppgaven. Imidlertid anses det også som en styrke at vi har vært to forfattere som har tolket statistikk og funn.

Til slutt bør det også nevnes at det kan finnes utfordringer ved å sammenstille kvantitative og kvalitative funn. Noen mener at forskjellige forskningsparadigmer verken kan eller bør mikses. Dette begrunnes med at de ulike metodene representerer ulike kunnskapssyn. Allikevel vil vi argumentere for at metodetriangulering er passende i flere forskningssituasjoner, og at det å integrere ulike metoder og paradigmer kan skape en mer kompleks og meningsfull enhet.

Implikasjoner

Funn fra denne gjennomgangen viser at hovedmotivasjonen bak nakenbildespredning var “for moro skyld”, noe som kan reflektere manglende bevissthet rundt de potensielt alvorlige konsekvensene bildedelingen måtte ha. Fremtidig forebygging burde lage intervensjoner som har fokus på lære unge voksne om mulige konsekvenser og ettervirkninger det har for en person som har blitt utsatt for bildebaserte seksuelle overgrep. Det burde også settes av mer plass til bevisstgjøring av samtykke. I tillegg burde det være konsensus og fokus på de juridiske konsekvensene som kan ha etterfølge. Ved å skape bevissthet rundt konsekvenser kan man bidra til å redusere bildebaserte seksuelle overgrep.

Videre forskning burde også vurdere å utvikle en skala for å rangere hvert motiv for å se hvor sterk motivasjonen er. I stedet for å krysse av for hvilken motivasjon en kjente seg igjen i, kunne man vurdert i hvilken grad man kjenner seg igjen i de ulike motivasjonene. Dette kan gjøre at man får et mer nyansert bilde. Deltakere burde heller ikke tvinges til å velge bare en motivasjon, med tanke på hvor kompleks og sammensatt denne problemstillingen har vist seg å være. En mulighet er å legge inn mulighet for fritekst eller åpne svar som kan bidra til å belyse motivasjon bak nakenbildespredning enda bedre. I et flertall av studier på feltet, tar ikke studiene for seg om bildedelingen var samtykkende eller ikke-samtykkende. Videre forskning burde være mer konsekvente på bakgrunn av dette når de skal måle nakenbildespredning.

Til tross for den økende empiriske litteraturen som omfavner bildebaserte seksuelle overgrep har den teoretiske utviklingen så langt ikke holdt tritt. Fremtidig forskning burde ha fokus på utvikling av passende teoretiske rammeverk som kan brukes til å forstå og studere videre på fenomenet. Eventuelt tilpasse eksisterende teori til et nytt fenomen. Det vil også være hensiktsmessig å prøve å forstå bildebaserte seksuelle overgrep utover hevnporno, da hevn sjelden er en motivasjon for nakenbildespredning. Forskning ser dessuten at delingen skjer på tvers av relasjoner og kjønn, ikke bare av romantiske partnere men også venner, kolleger og bekjente. Å lage en klar og entydig operasjonalisering av bildebaserte seksuelle overgrep vil kunne gjøre det lettere for fremtidig forskning å sammenligne funn på tvers av studier.

Mange av studiene kategoriserte sexting som en risikofylt aktivitet og foreslo å utdanne helsepersonell og lærere til å forhindre sexting. Dette er konseptualisering som kan bidra til offerklandring, og fokuset burde flyttes fra ofre til utøvere.

Når det gjelder forskning på nakenbildespredning og psykologiske variabler burde longitudinelle studier vurderes for å gjøre en kryssvalidering av funn. Det vil også være interessant for å undersøke hvilke psykologiske og sosiale faktorer som medierer en sammenheng mellom personlighet og bildedeling, og om disse endrer seg over tid. For å kunne lage gode forebyggende tiltak, må en også ha innsikt i hva som motiverer til handling. Siden bildebaserte seksuelle overgrep er en kriminell handling, kan det være vanskelig å rekruttere til slike studier. Et forslag til videre forskning vil være å lage flere anonyme eller digitale intervjumetoder, da disse kan være bedre egnet enn tradisjonelle ansikt-til-ansikt intervjuer.

Konklusjon

Denne systematiske litteraturgjennomgangen er den første til å sammenstille forskning på bildebaserte seksuelle overgrep med eksplisitt fokus på utøvere. Målet har vært å undersøke hva som kjennetegner utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep ved hjelp av tre forskningsspørsmål: 1) hva er forekomsten for utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep? 2) hvilke psykososiale egenskaper kjennetegner utøvere av bildebaserte seksuelle overgrep, og 3) hvilke motiver ligger til grunn for utøvelse av bildebaserte seksuelle overgrep? For å besvare forskningsspørsmålene ble det gjennomført en metodetriangulert litteraturstudie med utgangspunkt i 31 inkluderte artikler.

Resultatene viste at forekomsten var høyest blant menn og unge voksne, og at hovedmotivasjonen for å engasjere seg i nakenbildespredning var “for moro skyld”. Det ble også funnet sammenheng mellom utøvelse og ulike personlighetstrekk.

Bildebaserte seksuelle overgrep representerer et stadig ekspanderende problem som innebærer alvorlige konsekvenser for de involverte. For å kunne finne forebyggende tiltak er det først og fremst viktig å vite hvilke mekanismer og motivasjoner som ligger bak en slik atferd. Resultatene i denne gjennomgangen viser hvor sammensatt og komplekst fenomenet kan være. De ulike måtene å operasjonalisere begrepet på reflekterer et behov for en mer entydig definisjon. Selv om denne oppgaven ikke har hatt mulighet til å trekke en kausal årsaksforklaring, kan den forhåpentligvis gi et unikt bidrag til forskningsfeltet, og legge til rette for videre forskning på tematikken.

Referanser

- Alexander, M. G., & Fisher, T. D. (2003). Truth and consequences: using the bogus pipeline to examine sex differences in self-reported sexuality. *The Journal of Sex Research*, 40(1), 27-35. <https://doi.org/10.1080/00224490309552164>
- Armstrong, D., Gosling, A., Weinman, J., & Marteau, T. (1997). The place of inter-rater reliability in qualitative research: An empirical study. *Sociology*, 31(3), 597-606. <https://doi.org/10.1177/0038038597031003015>
- Azjen, I., & Fishbein, M. (1975). *Belief, attitude, intention and behavior: An introduction to theory and research*. Reading, MA: Addison-Wesley. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-1005-9_1619
- Bargh, J. A., & McKenna, K. Y.A. (2004). The internet and social life. *Annual Review of Psychology*, 55(1), 573-590. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.55.090902.141922>
- Barnett, M. D., Sligar, K. B., & Wang, C. D. C. (2018). Religious affiliation, religiosity, gender, and rape myth acceptance: Feminist theory and rape culture. *Journal of interpersonal violence*, 33(8), 1219-1235. <https://doi.org/10.1177/0886260516665110>
- Barrense-Dias, Y., Akre, C., Auderset, D., Leeners, B., Morselli, D., & Surís, J.-C. (2020). Non-consensual sexting: Characteristics and motives of youths who share received-intimate content without consent. *Sexual Health*, 3(17), 270-278. <https://doi.org/10.1071/SH19201>
- Barroso, R., Ramiao, E., Figueiredo, P., & Araujo, A. M. (2021). Abusive sexting in adolescence: Prevalence and characteristics of abusers and victims. *Frontiers in Psychology*, 1(12). <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.610474>
- Bates, S. (2017). Revenge porn and mental health: A qualitative analysis of the mental health effects of revenge porn on female survivors. *Feminist Criminology*, 12(1), 22-42. <https://doi.org/10.1177/1557085116654565>

- Benestad, H. B., & Laake, P. (2004). *Forskningsmetode i medisin og biofag*. Gyldendal akademisk.
- Berg, R. C., & Munthe-Kaas, H. (2013). Systematiske oversikter og kvalitativ forskning. *Norsk Epidemiologi*, 23(2). <https://doi.org/10.5324/nje.v23i2.1634>
- Berndtsson, K. H., & Odenbring, Y. (2021). They don't even think about what the girl might think about it': Students' views on sexting, gender inequalities and power relations in school. *Journal of Gender Studies*, (30), 91-101.
<https://doi.org/10.1080/09589236.2020.1825217>
- Boer, S., Erdem, Ö., de Graaf, H., & Götz, H. (2021). Prevalence and correlates of sext-sharing among a representative sample of youth in the Netherlands. *Frontiers in Psychology*, (12). <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.655796>
- Bongers, I., Koot, H. M., Ende, J. v. d., & Verhulst, F. C. (2003). The normative development of child and adolescent problem behavior. *Journal of Abnormal Psychology*, 112(2), 179-192. <https://doi.apa.org/doi/10.1037/0021-843X.112.2.179>
- Branch, K., Hillsinki-Rosick, C., Johnsen, C.M., & Solano, G. (2017). Revenge porn victimization of college students in the United States: An exploratory analysis. *International Journal of Cyber Criminology*, 11(1), 128-142. <https://doi.org/10.5281/zenodo.495777>
- Brewer, G., Hunt, D., James, G., & Abell, L. (2015). Dark triad traits, infidelity and romantic revenge. *Personality and Individual Differences*, 83.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.04.007>
- Campbell, M., Katikireddi, S. V., Sowden, A., McKenzie, J. E., & Thomason, H. (2018). Improving conduct and reporting of narrative synthesis of quantitative data: Protocol for a mixed methods study to develop a reporting guideline. *BMJ Open*, 8(2).
<http://dx.doi.org/10.1136/bmjopen-2017-020064>

- Casas, J. A., Ojeda, M., Elipe, P., & Del Rey, R. (2019). Exploring which factors contribute to teens' participation in sexting. *Computers in Human Behavior, 100*, 60-69.
<https://doi.org/10.1016/j.chb.2019.06.010>
- Clancy, E. M., Klettke, B., & Hallford, D. J. (2018). The dark side of sexting – factors predicting the dissemination of sexts. *Computers in Human Behavior, 92*, 266-272.
<https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.11.023>
- Clancy, E. M., Klettke, B., Hallford, D. J., Crossman, A. M., Maas, M. M., & Toumbourou, J. W. (2020). Sharing is not always caring: Understanding motivations and behavioural associations with sext dissemination. *Computers in Human Behavior, 112*, Article e106460. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106460>
- Clancy, E. M., Maas, M. K., March, E., Howard, D., & Klettke, B. (2021). Just checking it out? Motivations for and behavioral associations with visiting “slutpages” in the United States and Australia. *Frontiers in Psychology, 12*.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.671986>
- Cooper, K., Qualye, E., Jonsson, L., & Svedin, C. G. (2016). Adolescents and self-taken sexual images: A review of the literature. *Computers in Human Behavior, 55*, 706-716. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.10.003>
- DeKeseredy, W. S. (1998). Woman abuse in dating relationships: The prevalence of social support theory. *Journal of Family Violence, 3*, 1-13.
<https://doi.org/10.1007/BF00994662>
- DeKeseredy, W. S., & Schwartz, M. D. (2016). Thinking sociologically about image-based sexual abuse: The contribution of male peer support theory. *Sexualization, Media, & Society, 21*. <https://doi.org/10.1177/2374623816684692>

- Dutton, M. A., & Goodman, L. A. (2005). Coercion in Intimate partner violence: Toward a new conceptualization. *Sex Roles: A Journal of Research*, *52*(11-12), 743-756.
<https://doi.org/10.1007/s11199-005-4196-6>
- Edwards, K. M., Turchik, J. A., Dardis, C. M., Reynolds, N., & Gidycz, C. A. (2011). Rape myths: History, individual and institutional-level presence, and implications for change. *Sex Roles: A Journal of Research*, *65*(11-12), 761-773.
<https://doi.org/10.1007/s11199-011-9943-2>
- Ehman, A. C., & Gross, A. M. (2019). Sexual cyberbullying: Review, critique, & future directions. *Aggression and Violent Behavior*, *44*, 80-87.
<https://doi.org/10.1016/j.avb.2018.11.001>
- Eugênio de Abreu Silva, T., de Godoy Pereira, R., & Antonio Baltieri, D. (2020). Empathy and sexual impulsiveness among medical students who admit to sexting partners' intimate images. *Journal of Human Growth and Development*, *30*, 111-119.
<http://doi.org/10.7322/jhgd.v30.9967>
- Fido, D., & Harper, C. A. (2020). *Theories of image-based sexual abuse: In non-consensual image-based sexual offending*. Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-030-59284-4_2
- Flood, M. (2008). Men, sex, and homosociality how bonds between men shape their sexual relations with women. *Men and Masculinities*, *10*(3), 339-359.
<https://doi.org/10.1177%2F1097184X06287761>
- Fox, W. T., & Fox, J. (2016). Women's experiences with general and sexual harassment in online video games: Rumination, organizational responsiveness, withdrawal, and coping strategies. *New Media & Society*, *19*(8), 1290-1307.
<https://doi.org/10.1177/1461444816635778>

- Glick, P., & Fiske, S. T. (1996). The ambivalent sexism inventory: Differentiating hostile and benevolent sexism. *Journal of Personality and Social Psychology*, 70(3), 491-512.
- Glick, P., & Fiske, S. T. (2011). Ambivalent sexism revisited. *Psychology of Women Quarterly*, 35(3), 530-535. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.70.3.491>
- Goodboy, A. K., & Martin, M. M. (2015). The personality profile of a cyberbully: Examining the dark triad. *Computers in Human Behavior*, 49, 1-4.
<https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.02.052>
- Grunbaum, J. A., Kann, L., Kinchen, S., Ross, J. G., Hawkins, J., Lowry, R., Harris, W. A., McManus, T., Chyen, D., & Collins, J. (2004). Youth risk behavior surveillance - United States. *Journal of School Health*, 74(8), 307-324.
<https://doi.org/10.1111/j.1746-1561.2004.tb06620.x>
- Hall, M., & Hearn, J. (2017). Revenge pornography and manhood acts: A discourse analysis of perpetrators' accounts. *Journal of Gender Studies*, 28, 158-170.
<https://doi.org/10.1080/09589236.2017.1417117>
- Hall, M., Hearn, J., & Lewis, R. (2021). "Upskirting," homosociality, and craftsmanship: A thematic analysis of perpetrator and viewer interactions. *Violence Against Women*, 28(2), 532-550. <https://doi.org/10.1177/10778012211008981>
- Handyside, S., & Ringrose, J. (2017). Snapchat memory and youth digital sexual cultures: Mediated temporality, duration and affect. *Journal of Gender Studies*, 26(3).
<https://doi.org/10.1080/09589236.2017.1280384>
- Harper, C. A., Fido, D., & Petronzi, D. (2021). Delineating non-consensual sexual image offending: Towards an empirical approach. *Aggression and Violent Behavior*, 58, 1359-1789. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2021.101547>
- Hatcher, R. (2016, June 15). *Who is to blame for 'revenge pornography'? The contribution of relationship duration, nature of media capture and victim behaviour on public*

- perceptions*. Hentet fra: BPS Division of Forensic Psychology Annual Conference. Brighton, UK.
- Hearn, J. (2004). From hegemonic masculinity to the hegemony of men. *Feminis Theory*, 5(1), 49-72. <https://doi.org/10.1177/1464700104040813>
- Hearn, J., & Hall, M. (2019). ‘This is my cheating ex’: Gender and sexuality in revenge porn. *Sexualities*, 22, 860-882. <https://doi.org/10.1177%2F1363460718779965>
- Henry, N., & Flynn, A. (2019). Image-based sexual abuse: Online distribution channels and illicit communities of support. *Violence Against Woman*, 25, 1932-1955. <https://doi.org/10.1177/1077801219863881>
- Henry, N., Flynn, A., & Powell, A. (n.d.). Policing image-based sexual abuse: Stakeholder perspectives. *Police Practice and Research*, 19(6), 565–581. <https://doi.org/10.1080/15614263.2018.1507892>
- Henry, N., & Powell, A. (2018). Technology- facilitated sexual violence: A literature review of empirical research. *Trauma, Violence & Abuse*, 19(2), 195-208. <https://doi.org/10.1177/1524838016650189>
- Heyvaert, M., Hannes, K., & Onghena, P. (2017). Using mixed method research synthesis for literature reviews. *Sage*, 177-216. <http://dx.doi.org/10.4135/9781506333243>
- Heyvaert, M., Saenen, L., Maes, B., & Onghena, P. (2011). Systematic review of restraint interventions for challenging behaviour among persons with intellectual disabilities: focus on experiences. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 28(2). <https://doi.org/10.1111/jar.12095>
- Higgins, J., Thomas, J., Cumpston, M., Li, T., Page, M., & Welch, V. A. (2022, February). *Cochrane handbook for systematic reviews of Interventions (version 6.3)*. Cochrane. www.training.cochrane.org/handbook.

- Hlavach, L., & Freivogel, W. H. (2011). Ethical implications of anonymous comments posted to online news stories. *Journal of Mass Media Ethics, 26*.
<https://doi.org/10.1080/08900523.2011.525190>
- Holm Johansen, K. B., Pedersen, B. M., & Tine Tjørnhøj-Thomsen. (2019). Visual gossiping: Non-consensual 'nude' sharing among young people in Denmark. *Culture, Health & Sexuality, 21*, 1029-1044. <https://doi.org/10.1080/13691058.2018.1534140>
- Holt, K. M., Holt, T. J., Cale, J., Brewer, R., & Goldsmith, A. (2021). Assessing the role of self-control and technology access on adolescent sexting and sext dissemination. *Computers in Human Behavior, 125*. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2021.106952>
- Hong, Q. N., Fábregues, S., Barlett, G., & Boardman, F. (2018). The mixed methods appraisal tool (MMAT) version 2018 for information professionals and researchers. *Education for Information, 34*(10), 1-7. <https://doi.org/10.3233/EFI-180221>
- Hudson, H. K., Fetro, J. V., & Ogletree, R. (2014). Behavioral indicators and behaviors related to sexting among undergraduate students. *American Journal of Health Education, 45*, 183-195. <https://doi.org/10.1080/19325037.2014.901113>
- Johansen, K. B. H., Pedersen, B. M., & Thomsen, T. T. (2019). Visual gossiping: Non-consensual 'nude' sharing among young people in Denmark. *Culture Health & Sexuality, 21*(9), 1029-1044. <https://doi.org/10.1080/13691058.2018.1534140>
- Johnsen, R. B. (2017). Dialectical pluralism: A metaparadigm whose time has come. *Journal of Mixed Methods Research, 11*(2), 156-173.
<https://doi.org/10.1177/1558689815607692>
- Johnstonbaugh, M. (2021). Men find trophies where women find insults. *Gender & Society, 35*, 665-690. <https://doi.org/10.1177/08912432211036907>

- Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2011). The role of impulsivity in the dark triad of personality. *Personality and Individual Differences, 51*(5), 679-682.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2011.04.011>
- Karasavva, V., & Forth, A. (2021). Personality, attitudinal, and demographic predictors of non- consensual dissemination of intimate images. *Journal of Interpersonal Violence.*
<https://doi.org/10.1177%2F08862605211043586>
- Kivunja, C., & Kuyini, A. B. (2017). Understanding and applying research paradigms in educational contexts. *International Journal of Higher Education, 6*(5), 26-41.
<https://doi.org/10.5430/ijhe.v6n5p26>
- Klettke, B., Crossman, A. M., Hallford, D. J., Howard, D., & Toumbourou, J. W. (2021). Sext dissemination: Differences across nations in motivations and associations. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 18.*
<https://doi.org/10.3390/ijerph18052429>
- Klettke, B., Hallord, D. J., & Mellor, D. J. (2014). Receiving online sexual requests and producing online sexual images: The multifaceted and dialogic nature of adolescents' online sexual interactions. *Cyberpsychology, 8*(1). <https://doi.org/10.5817/CP2014-1-8>
- Korenis, P., & Billick, S. (2014). Forensic implications: Adolescent sexting and cyberbullying. *Psychiatric Quarterly, 85*(1), 97-101. <https://doi.org/10.1007/s11126-013-9277-z>
- Krieger, M. A. (2017). Unpacking “sexting”: A systematic review of nonconsensual sexting in legal, educational, and psychological literatures. *TRAUMA, VIOLENCE, & ABUSE, 18*(5), 593-601. <https://doi.org/10.1177%2F1524838016659486>
- Langlois, G., & Slane, A. (2017). Economies of reputation: The case of revenge porn. *Communication and Critical/Cultural Studies, 14*(2), 120-138.
<https://doi.org/10.1080/14791420.2016.1273534>

- Lapidot-Lefler, N., & Barak, A. (n.d.). Effects of anonymity, invisibility, and lack of eye-contact on toxic online disinhibition. *Computers in Human Behavior*, 28(2), 434-443. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2011.10.014>
- Lu, Y., Baumler, E., & Temple, J. R. (2021). Multiple forms of sexting and associations with psychosocial health in early adolescents. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(5). <https://doi.org/10.3390/ijerph18052760>
- Lyndon, A., Raacke, J. B., & Cratty, A. D. (2011). College students' facebook stalking of ex-partners. *Cyberpsychology, Behaviour and Social Networking*, 14(12), 711-716. <https://doi.org/10.1089/cyber.2010.0588>
- Malterud, K. (2017). *Kvalitativ metasyntese som forskningsmetode i medisin og helsefag*. Universitetsforlaget.
- Martinez-Pecino, R., & Durán, M. (2016). I love you but i cyberbully you: the role of hostile sexism. *Journal of Interpersonal Violence*, 34(4), 812-825. <https://doi.org/10.1177%2F0886260516645817>
- McGlynn, C., Johnson, K., & Rackley, E. (2019). 'It's torture for the soul': The harms of image-based sexual abuse. *Social & Legal Studies*, 30(4), 541-562. <https://doi.org/10.1177/0964663920947791>
- McGlynn, C., & Rackley, E. (2017). Beyond "revenge porn": The continuum of image-based sexual abuse. *Feminist Legal Studies*, 25(1), 25-46. <https://doi.org/10.1007/s10691-017-9343-2>
- Mckinlay, T., & Lavis, T. (2020). Why did she send it in the first place? victim blame in the context of 'revenge porn'. *Psychiatric Psychology Law*, 27(3), 386-396. <https://doi.org/10.1080/13218719.2020.1734977>

- Moher, D., Liberati, A., Teztlaff, J., & Altman, D. G. (2009). Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement. *Research Methods & Reporting*, 6(7). <https://doi.org/10.1136/bmj.b2535>
- Morelli, M., Bianchi, D., Baiocco, R., Pezzuti, L., & Chirumbolo, A. (2016). Not-allowed sharing of sexts and dating violence from the perpetrator's perspective: The moderation role of sexism. *Computers in Human Behavior*, 56, 163-169. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2015.11.047>
- Morelli, M., Chirumbolo, A., Bianchi, D., Baiocco, R., Cattelino, E., Laghi, F., Sorokowski, P., Misiak, M., Dziekan, M., Hudson, H., Marshall, A., Nguyen, T. T. T., Mark, L., Kopecky, K., Szotkowski, R., Demirtas, E. T., Ouytsel, J. V., Ponnet, K., Walrave, M., ... Drouin, M. (2020). The role of HEXACO personality traits in different kinds of sexting: A cross-cultural study in 10 countries. *Computers in Human Behavior*, 113. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106502>
- Morelli, M., Urbini, F., Bianchi, D., Baiocco, R., Cattelino, E., Laghi, F., Sorokowski, P., Misiak, M., Dziekan, M., Hudson, H., Marshall, A., Nguyen, T. T. T., Mark, L., Kopecky, K., Szotkowski, R., Demirtas, E. T., Van Otsel, J., Ponnet, K., Walrave, M., ... Chirumbolo, A. (2021). The relationship between dark triad personality traits and sexting behaviors among adolescents and young adults across 11 countries. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(5). <https://doi.org/10.3390/ijerph18052526>
- Mori, C., Cooke, J., & Temple, J. R. (2020). The prevalence of sexting behaviors among emerging adults: A meta-analysis. *Archives of Sexual Behavior*, 49(24), 1103-1119. <https://doi.org/10.1007/s10508-020-01656-4>

- Naezer, M., & van Oosterhout, L. (2021). Only sluts love sexting: youth, sexual norms and non-consensual sharing of digital sexual images. *Journal of Gender Studies*, (30), 79-90. <https://doi.org/10.1080/09589236.2020.1799767>
- Otteren, H., & Gynnhild, A. (2021). Remote female fixation —a grounded theory on semi-illegal sharing of nude imagery online. *Forum: Qualitative Social Research*, 22(2). <http://dx.doi.org/10.17169/fqs-22.2.3556>.
- Patchin, J. W., & Hinduja, S. (2020). Sextortion among adolescents: Results from a national survey of U.S. youth. *Sexual Abuse*, 32, 30-54. <https://doi.org/10.1177%2F1079063218800469>
- Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, machiavellianism, and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36(6), 556-563. [https://doi.org/10.1016/S0092-6566\(02\)00505-6](https://doi.org/10.1016/S0092-6566(02)00505-6)
- Pina, A., Holland, J., & James, M. (2017). The malevolent side of revenge porn proclivity: Dark personality traits and sexist ideology. *International Journal of Technoethics*, 8(1), Article 3. <https://psycnet.apa.org/doi/10.4018/IJT.2017010103>
- Popay, J., Roberts, H., Sowden, A., Petticrew, M., Arai, L., Rodgers, M., Britten, N., Roen, K., & Duffy, S. (2006). *Guidance on the conduct of narrative synthesis in systematic reviews: A product from the ESRC methods programme* (1st ed., Vol. 1). Lanchester University. <http://doi.org/10.13140/2.1.1018.4643>
- Powell, A., Henry, N., Flynn, A., & Scott, A. J. (2018). Image-based sexual abuse: The extent, nature, and predictors of perpetration in a community sample of Australian residents. *Computers in Human Behavior*, 92, 393-402. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.11.009>

- Quinn, B. A. (2002). Sexual harassment and masculinity: The power and meaning of “girl watching”. *Gender & Society, 16*(3), 386-402.
<https://doi.org/10.1177/0891243202016003007>
- Reed, L. A., Lawler, S. M., Cosgrove, J. M., & Tolman, R. M. (2021). “It was a joke:” Patterns in girls’ and boys’ self-reported motivations for digital dating abuse behaviors. *Children and Youth Services Review, (122)*.
<https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2020.105883>
- Ringrose, J., Gill, R., Livingstone, S., & Harvey, L. (2012). A qualitative study of children, young people and 'sexting': A report prepared for the NSPCC. *National Society for the Prevention of Cruelty to Children*. <http://eprints.lse.ac.uk/44216/>
- Rise, E., Gibbs, J., Winetrobe, H., Rhoades, H., Plant, A., Montoya, J., & Kordic, T. (2014). Sexting and sexual behavior among middle school students. *PEDIATRICS, 134*(1), e21-e28. <https://doi.org/10.1542/peds.2013-2991>
- Roberts, S., & Ravn, S. (2020). Towards a sociological understanding of sexting as a social practice: A case study of university undergraduate men. *Sociology, 54*(2), 258-274.
<https://doi.org/10.1177/0038038519864239>
- Romer, D., & Hennessy, M. (2007). A biosocial-affect model of adolescent sensation seeking: The role of affect evaluation and peer-group influence in adolescent drug use. *Prevention Science, 8*(2), 89-101. <https://doi.org/10.1007/s11121-007-0064-7>
- Russell, I., Blasi, Z. D., Lambert, M., & Russell, D. (1998). *Systematic reviews and meta-analyses: Opportunities and threats*. Royal College of General Obstetricians and Gynaecologists.
https://www.researchgate.net/publication/309864302_Systematic_reviews_and_meta-analyses_opportunities_and_threats

- Ruvalcaba, Y., & Eaton, A. A. (2019). Nonconsensual pornography among U.S. adults: A sexual scripts framework on victimization, perpetration, and health correlates for women and men. *Psychology of Violence, 10*, 68-78.
<http://dx.doi.org/10.1037/vio0000233>
- Sandelowski, M., Voils, C., & Barroso, J. (2008). Making sense of qualitative and quantitative findings in mixed research synthesis studies. *Field Methods, 20*(1), 3-25.
<https://doi.org/10.1177%2F1525822X07307463>
- Schwartz, M. D., & DeKeseredy, W. S. (1997). Sexual assault on the college campus: The role of male peer support. *Sage*. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00813>
- Semenzin, S., & Bainotti, L. (2020). The use of telegram for non- consensual dissemination of intimate images: Gendered affordances and the construction of masculinities. *Social Media + Society, 6*, 1-12. <https://doi.org/10.1177%2F2056305120984453>
- Shulman, E. P., Harden, P. K., Chein, J. M., & Steinberg, L. (2015). Sex differences in the developmental trajectories of impulse control and sensation-seeking from early adolescence to early adulthood. *Journal of Youth and Adolescence, 44*(1), 1-17.
<https://doi.org/10.1007/s10964-014-0116-9>
- Siegle, D. (2010). Cyberbullying and sexting: technology abuses of the 21st century. *Gifted Child Today Magazine, 30*(2). <https://doi.org/10.1177%2F107621751003300206>
- Smoker, M., & March, E. (2017). Predicting perpetration of intimate partner cyberstalking: Gender and the dark tetrad. *Computers in Human Behavior, 72*, 390-396.
<https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.03.012>
- Steinberg, L. (2008). A social neuroscience perspective on adolescent risk-taking. *Developmental Review, 28*(1), 78-106. <https://doi.org/10.1016/j.dr.2007.08.002>

- Steinberg, L., Graham, S., O'Brien, L., Woolard, J., Cauffman, E., & Banich, M. (2009). Age differences in future orientation and delay discounting. *Child Development, 80*(1), 28-44. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2008.01244.x>
- Stroud, S. R. (2014). The dark side of the online self: A pragmatist critique of the growing plague of revenge porn. *Journal of Mass Media Ethics, 29*, 168-183. <https://doi.org/10.1080/08900523.2014.917976>
- Sun, C., Bridges, A., Johnson, J. A., & Ezzel, M. B. (2016). Pornography and the male sexual script: An analysis of consumption and sexual relations. *Archives of Sexual Behaviour, 45*(4), 983-984. <https://doi.org/10.1007/s10508-014-0391-2>
- Thomas, J., & Harden, A. (2008). Methods for the thematic synthesis of qualitative research in systematic reviews. *BMC Medical Research Methodology, 8*. <https://doi.org/10.1186/1471-2288-8-45>
- Thompson, M. P., & Morrison, D. J. (2013). Prospective predictors of technology-based sexual coercion by college males. *Psychology of Violence, 3*, 233-246. <https://doi.apa.org/doi/10.1037/a0030904>
- Timmins, F., & McCabe, C. (2005). How to conduct an effective literature search. *Nursing Standar, 20*(11), 41-47.
- Uhl, C. A., Rhyner, K. J., Terrence, C. A., & Lugo, N. R. (2018). An examination of nonconsensual pornography websites. *Feminism & Psychology, 28*(1), 50–68. <https://doi.org/10.1177/0959353517720225>
- Van Oosten, J. M. F., & Vandenbosch, L. (2020). Predicting the willingness to engage in non-consensual forwarding of sexts: The role of pornography and instrumental notions of sex. *Arch Sex Behavior, 49*(4), 1121-1132. <https://doi.org/10.1007/s10508-019-01580-2>

- Walker, K., Sleath, E., Hatcher, R. M., Hine, B., & Crookes, R. L. (2021). Nonconsensual sharing of private sexually explicit media among university students. *Journal of Interpersonal Violence*, (36). <https://doi.org/10.1177%2F0886260519853414>
- Wolak, J., Mitchell, K. J., Finkelhor, D., & Jones, L. M. (2012). Prevalence and characteristics of youth sexting: A national study. *Pediatrics*, 129(1), 13-20. <https://doi.org/10.1542/peds.2011-1730>